

Szerkesztőség:

Arad, Acsev-palota

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.

Bulev. Regele Ferdinand 4/22.

(József Köherczeg-ut.)

Bürogyelm: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal

181.

Megjelenik naponta reggel

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Egész évre — — 1080 Lei
Fél évre — — — 540 Lei
Negyed évre — — 270 Lei
Havonta — — — 90 Lei
Hirdetések díjazás szerint.

EGYES SZÁM ÁRA — 5 Lei
VASÁRNAP — — — 6 Lei

Bucarestiben 50 banival több.

Kétszinü játék.

Egy holland lap, az „Utrechtschi Dagblad” kellemetlen ügyről rántja le a leplet. A francia-belga titkos katonai egyezmény, amely most az egész világ érdeklődésének középpontjába került, bevilágít egy pillanatra éles reflektorfényrel azokra a sötét műhelyekre, ahol millió és millió ember életét és halálát intézik el egyesek, nem is tudni milyen jöngön. A fény sugar rávilágított arra a kétszinü ravasz és alattomos mesterkedésre, amely a magas diplomáciának oly fejlett és sima művészete, bevilágított egy kicsit a színtalpak mögé és az elamult, tehetetlen néző megdöbbenlen csaphatja össze kezét:

— Istenem, hát ez történik?

Igen: ez. Kint a dekorációs színpadon ünnepléses pózu, zsakettes urak világbékéről pergetnek formás frázisokat kellemes baritonon, a parlamentekben nagy szóáradatok közepezté ráfikkálják a Kellogg-paktumokat és az öszfejú amerikai külügyi államtitkár egyelőül, mikor nem látja senkisént, bizonyára jókedvűen dörzsöli össze tenyerét, hogy ezt a békeszínházat ilyen szépen sikerült megrendeznie. A háttérben pedig elkéseredett készülődés egy újabb vérzivatarra, az embermilliók szervezett vágóhidravitelére. Jugoszláv fegyverkezés, orosz fegyverkezés, mindenféle fegyverkezés és most végül a francia-belga titkos katonai egyezmény, amely pontosan megállapítja, hogy Franciaországnak 1,200,000, Belgiumnak pedig 600,000 embert kell majd a halálba küldenie, ha elérkezik annak ideje. Ha annyira fel lesz készülve technikailag is mindenki, hogy minél hatékonyabban menjen a tömeggyilkolás.

Természetes, hogy az érintett külügyminiszteriumok, mint a csinyan kapott gyerekek szapora dadogásba kezdtek máris és kiadták a jelszót: tagadni, amit csak lehet. És folyékony öszzetanultsággal — hisz ez is a mesterességhez tartozik — minősítik valótlanának, az egész dolgot. Jó volna, ha hinni lehetne a diplomata uraknak, de sajnos ma már mindenki tudja, hogy még az ellenkezője sem igaz annak, amit mondanak. Ez kétségkívül nagy érdem abban a világban, amely a hazugságon épült fel, de amikor milliók és milliók életének, vagyonának létéről, vagy nem létéről van szó, akkor mégis csak meg lehetne kérdezni: meddig megy még ez a kétszinü játék. Quo usque tandem abutere patientia nostra?...

A jámbor emberegység, a névtelen numerus, csak néz és bámul földbe gyökerezett lábakkal a sinek között. Látja, itt-ott felvillanó fény sugarakból, hogy a fekete éjszakában feltartóztatlanul rohog feléje a fekete vonat, de már csak nevetni tud gyámoltalanságán és várja: mikor zúgnak el felette a kerekek. És nézi tovább a színelőadást, a neveltségességbe fulladt leszerelési konferenciákat, hallgatja a kenetes szólamokat a szeretetről és a világbékéről és csak néha veszi észre, hogy a világ színpadon ágáló figurák jobbjukat békére nyújtják, baljukban pedig alattomosan töltött revolvért tartanak.

A város veszi át a munkanélküliek összeírását.

Panaszok a munkafelügyelőség ellen. — Félóráig vallatnak egy-egy jelentkezőt. — Popescu munkaügyi felügyelő nyilatkozata. — Andrényi Lajos báró 25.000 lejt adományozott a munkanélkülieknek.

(Arad, február 26.) Ma délelőtt nagy csoport férfi, asszony és gyermek várakozott türelmetlenül az aradi városi főorvosi hivatalban. A munkanélküliek tömege ebédjegyekre várt. S a többórás ácsorgás közben panaszok hangzottak el a munkaügyi felügyelőség ellen. A panaszok nemcsak az újságíróknak szóltak, hanem az orvosi hivatal tisztviselőinek is, akik jelen voltak, amikor a vádak elhangzottak. A munkanélküliek közül mind többen hangoztatják, hogy a munkaügyi felügyelőség tisztviselői az összeírásnál udvariatlanul bánnak a jelentkezőkkel, akikre sokszor durván rákiáltanak:

— Hagyjanak békében, nincs időnk!

A jelentkezőket sok esetben félórás kihallgatás alá veszik s így természetes, hogy lassan megy a munka és a tömegnek künn a hidegben kell éhesen várakoznia.

A listákba felvett emberek neveit pedíg többnapos késéssel terjesztik át a városhoz, úgy hogy az orvosi hivatalban ma olyanok is jelentkeztek, akiket négy nappal ezelőtt vezettek be a listába s még ma sem kaptak ebédjegyet. Tegnap a hideg, kimerítő ácsorgás miatt

két idősebb asszony ájult el a munkaügyi felügyelőség előtt.

A helyzetet különben eklatánsan jellemzi az, ami ma fordult elő. Az orvosi hivatal előszobájában legalább száz ember várakozott reggeltől déli két óráig az ebédjegyekre. Végre egy óra tájban átérkezik két lista. Az egyikben nyolc név szerepel, a másikon több mint száz. A nagy listába azokat vették be, akiknek — a munkaügyi felügyelőség tisztviselőinek véleménye szerint — nem jár az ingyenebéd. Mindezekhez hozzáfüzve a tisztviselő véleménye, amely szerint a város — ha akar — tegyen az ezen listában szereplők érdekében valamit. Ezek után nem lehet csodálkozni azon, hogy a népkönyha ügyeit vezető tisztviselők cseppet sincsenek meghatva a munkaügyi felügyelőség tevékenységétől és oda akarnak

már a holnapi délelőtt folyamán hatni, hogy a munkanélküliek összeírásának munkáját a város eszközölje.

Ezzel egyszeriben megoldást nyerne a kérdés, mert a városnál sokkal jobban, simábban és gyorsabban menne a munka. Értesülésünk szerint ez a javaslat már az interimár bizottság holnapi ülésén szóba kerül. A népkönyhán egyébként rendben folyik a munka, Kovacsévic Jenő dr. komoly munkát fejt ki annak érdekében, hogy panasz ne adódhasson elő. A mai napon 700 ember kapott ebédet a két népkönyhán.

Itt írjuk meg, hogy ma délelőtt megjelent báró Andrényi Lajos a városházán és közölte Lulai Cornel dr. interimár bizottsági elnökkel, hogy 25.000 lejt bocsát rendelkezésére a munkanélküliek javára. Lulai dr. megköszönte a nagylelkü adományt. Az összeget bizonyára a népkönyha céljaira fogják felhasználni, miután az interimár bizottság által megszavazott 50.000 lej már erősen fogyóban van. Valószínűleg a holnapi interimár bizottsági ülésen kerül sor egy újabb öszze meg szavazásra és egyben intézkednek az iránt is, hogy sürgős intervenció történjen Bucarestben a munkaügyi miniszteriumtól kért 500.000 lejes szubvenció kiutalása érdekében.

Az esti órákban a panaszok ügyében sikerült beszélgetést folytatni Popescu Péter munkaügyi főfelügyelővel, aki ma érkezett vissza Bucarestből és aki a következőket mondotta:

— A panaszoknak semmi komoly alapjuk nincs. A munkaügyi felügyelőség tisztviselői a legudvariasabban bánnak a jelentkezőkkel, senkinek panaszra oka nincsen. De a jelentkezéssel kapcsolatosan egy olyan megállapítást tettem, ameyről a miniszteriumot is értesítettem. Számos olyan ember áll itt a tömegben és a folyosókon napok óta, akik nem akarnak jelentkezni, akiknek

egyedüli céljuk zavart kelteni és akik nap-hosszat a felügyelőség ellen izgatják a jelentkezőket.

Az izgatók lelkiismeretlen manipulációi ügyében arra kéntem a miniszteriumot, léptessen életbe megfelelő intézkedéseket a rend fenntartására. Az elégedetlenséget ezek az agitátorok szítják és úgy, ahogyan a városházára mennek ellenem panaszra, épen úgy jönnek hozzám s a város ellen emelnek panaszt. Az összeírás munkálatait egy jogi doktorátussal rendelkező tisztviselőt választottam, hogy gondosan ügyeljen arra, ne legyen panaszra ok. S biztosíthatom, mindenki kifogástalanul végzi el kötelességét.

— Természetesen azok is elégedetlenek, — folytatta a munkaügyi felügyelő — akik a felvett adatok alapján nem részesülnek ingyenes ételben, vagy más segélyben. S most én teszem fel a kérdést!

Komolyan munkanélkülinek tekinthető-e az az életerős ember, aki három, négy, sőt öt éve áll munka nélkül?

Ezeket is tablóba vesszük fel, de egészen természetesen nem ajánlhatjuk nyugodt lelkiismerettel segélyre. Akit azonban a népkönyhán való étkezésre felvesszük, annak nevét késedelem nélkül terjesztjük át a városhoz, úgyhogy még aznap részesül ebédben.

A munkaszerződésekről szóló törvényjavaslat a kamara előtt.

A szenátus mai ülése.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-tudósítójának távirata.) A kamara mai ülésén Vasilescu a szövetkezetek kölcsönéről érdeklődik. Raducanu munkaügyi miniszter megállapítja, hogy ebben az ügyben eljárás történt két vezetőségi tag részéről. Az egyik, egy volt képviselő kétmillió províziót vett fel a kijáráért.

Ezután a munkaügyi miniszter beterjesztette a munkaszerződésekről szóló törvényjavaslatot. P. Ioanitecu a főváros tanácsánál elkövetett szabálytalanságokat teszi szóvá. Elesen támadja Constantinescu volt főpolgármestert.

A szenátus ülésén az egészségügyi miniszterium hiteljavaslatának megszavazása után a vitát bezárták és a szenátorok a szociációkban tanulmányozták a benyújtott törvényjavaslatokat.

Rágalmazó hadjárat Dobrescu államtitkár ellen.

A földművelésügyi alminisztert háromszoros gyilkosság elkövetésével vádolja a liberális sajtó. — Amikor Dobrescu Brassóban katonatorvos volt. — Az államtitkárt az agrárreform revíziója miatt érik a támadások, amikkel meg akarják félemlíteni. — Dobrescu bepert a *Vitortul* és az *Universul*, ügyét pedig a minisztertanács elé viszi.

(Az *Aradi Közlöny* bucaresti-i tudósítójának távirata.) Politikai köröket már régebben rendkívül élénken foglalkoztatja Dobrescu Aurel földművelésügyi államtitkár ellen a liberális sajtó részéről indított kampány. Nem kevesebbről van szó, mint arról, hogy

Dobrescu Aurel háromszoros gyilkosság elkövetésével vádolják.

Az ügy előzményei még a világháború idejére nyúlnak vissza. Dobrescu Aurel, mint katonatorvos 1918-ban Brassóban teljesített szolgálatot. Ebben az időben Dobrescu egyik tisztiszolgája öngyilkosságot követett el és amikor a katonai hatóságok helyszíni vizsgálatot tartottak, a halott katoná zsebében egy levelet találtak, amelyen a következők voltak olvashatók: „*Saját kézzemmel vettem véget életemnek.*” A katoná édesanyja azonban a levélben nem ismerte fel fia kezeírását. Ezen az alapon a liberális sajtó már évekkor ezelőtt valóságos kampányt indított Dobrescu ellen. A *Vitortul* és az *Universul* burkoltan bár, de elég érethetően

azzal vádolták meg Dobrescut, hogy a katoná halálában része lehet, mert abban a házban, ahol Dobrescu lakott, valóságos járvány volt az öngyilkosság.

Néhány esztendő leforgása alatt ugyanis három ember lett öngyilkos Dobrescu házában.

A múlt héten a liberális sajtó ismét előállt ezekkel a rágalmakkal és az *Universul* vizsgálatot sürgetett a titokzatos öngyilkosságok ügyében. Az *Universul* a *Vitortul*al közölt nyilatkozatokat közölte azok részéről, mikor az öngyilkosságok idején Dobrescu közelében értek. A Clujon megjelenő liberális *Nationa* is helyet adott ezeknek a nyilatkozatoknak s burkolt formában háromszoros gyilkossággal vádolja a földművelésügyi alminisztert.

Dobrescu Aurel már régen sajtópert indított a rágalmakat terjesztő lapok ellen, de az

egymást követő amnesztiai megsemmisítették az eljárást. Most, hogy a lapok megismételték régebbi állításukat,

Dobrescu felújította a pert a *Vitortul* és az *Universul* ellen.

Megérkezett Aradra a naturalizált állampolgárokra vonatkozó utlevélrendelet.

(Arad, február 26.) Az *Aradi Közlöny* legutóbb megírta Lázár Ágoston dr. alispán nyilatkozatát, amelyben leszögezte, hogy a bucaresti-i lapok által kolportált miniszteri rendelet, amely szerint a nem román állampolgároknak a megyei prefektúra állít ki utleveleket, nem érkezett meg Aradra. Az alispán kétségbevetta, hogy a belügyminiszterium ilyen rendeletet egyáltalában kiadott volna. Ma délelőtt az aradi prefektúrára miniszteri rendelet érkezett, amely teljesen igazolta az alispán álláspontját, amennyiben kimondta, hogy a nem román állampolgároknak a belügyminiszterium ad ki utlevelet.

A belügyminiszterium ugyanis 3391. számú rendeletében a következőket közli:

Mindazok, akiket nem vettek fel az állampolgárok listájába, a prefektúrák véleményezése alapján

a belügyminiszterium rendőrségi és szolgálatvezérléügyi osztályán kaphatnak külföldre szóló utlevelet.

Ecélből az érdekeltek nyújtsák be kérvényüket a prefektúrán és a kérvényt szerelik fel az összes megkívánt akciókkal — kivéve természetesen az állampolgársági bizonyítványt.

A kérvényezőknek azonban igazolniuk kell azt, hogy naturalizálás útján kérték a román állampolgárságot,

ezenkívül pedig be kell jelenteniök a célt, amiért

Nemzeti-parasztpárti körök azt állították, hogy a liberális sajtó azért szedte elő most ismét ezt az ügyet, mert

Dobrescu Aurel az agrárreform végrehajtásának revízióján dolgozik és már eddig is megállapította, hogy több ismert liberális politikai sajtót javára kijátszotta az agrárreform rendelkezéseit.

Most tehát bosszúból és megfélemlítésként ráncigálták elő ezeket a vádakokat. Dobrescu Aurel egyszer s mindenkorra tisztázni akarja magát a vádak alól és ezért a bucaresti-i lapok állítása szerint ügyét a minisztertanács elé akarja vinni és kérteti fogja, hogy a kormány engedjen szabad folyást a pártatlan bíróság döntésének.

külföldre utaznak. A prefektúra sorban beterjeszti a kérvényeket a miniszteriumhoz, amely ugynevezett „paspoarte de protejați români” (román védelmi utlevél) utlevelet állít ki számukra. A miniszterium által engedélyezett utlevél

egyetlen utazásra szól és azt visszaérkezés után nyomban be kell szolgáltatni a prefektúrához.

Az utlevelet a miniszterium a prefektúrához küldi el, amely csak személyesen a félnek adja át.

A miniszteri rendeletet dr. Lázár Ágoston alispán ma az összes főbírákkal közölte. A rendelet nem sok könnyebbséget jelent annak a sokezer embernek, aki az állampolgárok listájából kimaradt, miután előreláthatólag minimálisan egy hónap kell, míg a kérvény megjárja az előírt fórumokat. Ilyenformán azok, akik tavasszal, vagy nyáron utazni akarnak, jól teszik, ha már most benyújtják kérvényüket az aradi prefektúrához.

— Áthelyezések és előléptetés a törvényszéken. A nyugalmába vonult Orstein Árpád táblabíró helyére Costa János dr. törvényszéki bírót nevezték ki, míg az ő helyére Prasa George buzauai bírót került. Mindketten ma átvették új hivatalukat. — Morariu Matei portarei titkárt törvényszéki jegyzővé neveztek ki és a második szekcióhoz osztották be.

Szegény Tamás.

Éjfél után egykor, farkasordító hidegben várom az utolsó villamost.

A tél olyan kemény, hogy a vízét harapni lehet, ropogtatni a fogainkkal. Az a nyájas elem, mely nyáron a hullámain ringatott bennünket, most, ha elvágódunk rajta, megüt, véresre zuzza homlokunkat.

Egy ember alszik az uccapadon. Rongyosomó, melyben szív található, tüdő, máj és velő. Köténye vásott zsák, mint a teherhordóké. Pálínkás lehetete ideig büzlik. Bajuszán fagyott a nyál. Feje félrebillen, szája tátva.

— Hé — kiáltok — hé.

— Au — motyog és föltápáskodik.

Hátára kap egy zsákot, a sin felé botorkál.

— Hová?

— Óbudára.

— Várjon, itt a megálló.

— Hol vagyunk?

— A Nyugatinál.

— Azt hittem, a Boráros-téren.

Elmosolyodom ezen az enyhe földrajzi tájékozatlanságon, de amikor rátekintek, megremülök. Shakespearei madárijesztője a nyomoruságnak, amilyent eddig nem láttam. Inge kafatokban lóg, kibarnállik szőrös melle. Arca afféle zsellér-arc, nem mai, nem tegnapi, középkori.

— Munkás?

— Semmiféle munkás — tiltakozik dühösen. — Munkás — és nevet ezen csufondósan.

— Hát mi?

— Az, ami.

— No jó — csitítom — jó, bátyám — pedig fiatalabb, mint én. — Mit visz a zsákban?

— Fát, negyven dekát.

— Kinek?

— A gyerekeknek.

A villamos nem jön. Megint leroskád az uccapadra és a következő pillanatban már horkol. Fölrázom, talpraállítom.

— Nem fázik?

— Nem.

— Nincs télikabátja?

— Sohase volt.

— Itt egy kis pénz.

— Mennyi?

— Egy pengő ötven.

Meresztgeti a részegségtől vak szemét, hogy meglássa a két pénzdarábot a kormos, szénporos tenyerén, de ez nem sikerül. Arca elfintorul.

— En ám tudom, hogy kicsoda az ur. Tudom én azt — és sir, mint a záporosó.

— Kicsoda vagyok?

— Tudom — ismételteti — ha nem is mondja, tudom.

Bizonyára nem is lát, csak a hangom hallja, mint valami messze, személytelen szöveget. Könnyeit nem törli le. Megfagynak az állán. Közelebb lép hozzám, suttogni kezd bizalmasan:

— Van itt valami — s a köténye alatt motoz a kezével.

— Micsoda?

— Nem loptam — vágja ki gyorsan.

— Hogy lopta volna — mentegetem. — Mutassa.

— Nem lehet — feleli hetykén.

Percekig babrál az ujjával a keblében a köténye alatt, piszmogva, idegesítően csigázva kíváncsiságomat. Magam sem tudom, hogy miért, de az az érzésem, hogy egy madarat

rejteget ott, egy galambot, elevenen, vagy holtan. Majd az villan át fejemen, hogy valahol egy pisztolyt szerzett és itt előttem sziven akarja magát löni.

Azután mintegy tudatára ocsudva iszonya fösságának, vagy megsejtve érzelék nélkül is, hogy milyen gondolatok foglalkoztatnak, hirtelenül ezt kérdezi tőlem keményen:

— Fél tőlem?

— Dehogyan — hazudom. — Nem félek én senkitől.

— Azért — kiabál duhajon, ptyókosan és mellét kifeszíti — mert én se félek senkitől.

Mocskos kezét felém nyújtja, elindul. Hiába unszolom, hogy maradjon, majd hazaszállitom, megy — megy a hid felé. hátán a zsákkal. Egy-két lépést tesz, meg-meg áll, szüntelenül tapogatja köténye alatt a titokzatos holmit, feléje sandít, anélkül, hogy kivenné s miután meggyőződik, hogy még mindig ott van, tovább dülöngél. Most a kocsiuton töpreng, most visszafelé fordul, a Váci-ut felé ballag, most eltűnik a ködben. Az egész olyan, mint egy lidércnyomás.

Már nem kísérel meg, hogy visszahívjam. Mi lesz a sorsa? Talán betér egy pálínkásputikba és elissza azt, amit kapott, vagy megfagy valamelyik kapualja alatt. Lelkiismeretem nyugodt. A kis bajokat lehet gyógyítani. De a nagyokat véletlen gyógyítja.

Tizenöt fok a hideg. Jégcsapok lógnak az ereszeokről, üvegfényűvel, vékony, pirinyó jégcsapok, mint a babahőmérők, melyeket csecsemők mérésére használnak.

A fűtött szobák ablakait a fagy fehérre meszeli, ilyenkor az ablakok megvakulnak. Azok, akik ott benn vannak, nem látnak ki az uccára.
Kosztolányi Dezső.

Francia-belga titkos katonai egyezmény Németország ellen.

Egy holland lap leleplezte a Franciaország és Belgium között létesült titkos katonai konvenciót, amely Németország ellen irányul. — Az Utrechtsch Dagblad közlése világszerte nagy feltűnést keltett. — Mit tartalmaz az egyezmény? — Cáfolják a konvenció létezését.

Amszterdamból jelentik: Az egész világon óriási feltűnést keltett az Utrechtsch Dagblatt közlése, amely nyilvánosságra hozta az 1920-ban Brüsszelben kötött titkos francia-belga katonai egyezményt. Az egyezmény, a lap szerint, nyolc cikkelyből áll, amelyek közül az első azt tervezi, hogy ha

a két szerződő ország valamelyike Németországgal, vagy valamely más Németország által támogatott hatalommal háborus állapotba kerül, a másik fél a rendelkezésére álló teljes erejével támogatja.

A második cikkely elrendeli, hogy ez nemcsak a rajnai határra vonatkozik, hanem minden támadásra. A harmadik cikkely mindkét országot kötelezi, hogy haladéktalanul, minden előzetes értesítés nélkül mozgósítson, ha egy hatalom, amelyet Németország bárminő uton támogat, mozgósítási szándékot árul el. A szerződő felek mozgósítanak Németország ellen, míhelyt fennáll a nemzetközi szerződések és egyezmények alapján a casus foederis.

A negyedik cikkelyben

Belgium magára vállalja, hogy adott esetben 600.000 főből álló hadsereget mozgósít, míg Franciaország kötelezi magát, hogy Belgiumot legalább 1.200.000 főnyi hadsereggel támogatja,

amely belga területen operál. Az ötödik cikkely elrendeli, hogy a két ország rendelkezésére álló csapatai azonnal offenzívába menjenek át, úgy, hogy Németországnak egyidejűleg kell harcolni az egész front északi és déli részén. A hatodik cikkely a két ország vezérkarainak folvtatóságos együttműködésére vonatkozik, a hetedik cikkely megállapítja, hogy az egyezmény 25 évre szól. Ha ez idő alatt nem mondják fel, úgy további 25 évre érvényes. Mindkét fél kötelezi magát, hogy nem ír alá semmiféle katonai egyezményt, vagy diplomáciai okiratot, amely megszüntetné a szóban forgó egyezményt. A háboru esetén nem kötnék külön békét, a nyolcadik cikkely kimondja, hogy az egyezmény szövegét szigorúan titokban kell tartani.

Berlini jelentések szerint

a német sajtó erélyes diplomáciai lépéseket követel a lapokban közzétett katonai szerződések kérdésének tisztázására. Hír szerint a titkos katonai szerződést a két állam megbízottai 1927. nyarán látták el rendelkezésekkel. Tehát két esztendővel a locarnói szerződés aláírása után.

Ha ez a titkos katonai szerződés igaz, úgy a német kormány hatalmas erkölcsi fegyver jut kezébe. Genji jelentések szerint a francia-belga szerződés nyilvánosságra hozatala Genfben is élel feltűnést keltett.

Ennek a szerződésnek részleteiről a Népszövetség körében mit sem tudtak.

A népszövetségi szerződés egyik szakasza értelmében a nemzetközi megállapodások és szerződések csak abban az esetben bírnak érvénnyel, ha a Népszövetségnek tudtára adják azokat.

Párisból jelentik, hogy a holland lap leleplezése óriási feltűnést keltett. A belga külügyminisztérium ma délben hivatalos jelentést adott ki, amelyben a holland lap által közölt szöveget durva hamisítványnak mondja.

Londonból jelentik: A Daily Telegraph értesülése szerint Chamberlain a napokban fog nyilatkozni a francia-belga egyezmény

ügyében. Amsterdami jelentések szerint, az Utrechtsch Dagblad című napilap, amelyik nyilvánosságra hozta a francia-belga katonai egyezményt, ma cikket ír arról, hogy az egyezményt hiteles másolat alapján közölte le.

A késő esti berlini jelentések szerint a Reuter-iroda hivatalos angol körökből szerzett információja szerint cáfolja az egyez-

Megalakult az aradi kereskedelmi és iparkamara interimár bizottsága.

Az átmeneti bizottság elnöke Vlad Sándor, alelnöke Deutsch Andor. — Három hónapon belül meg kell ejteni a kamarai választásokat. — Március elsején veszi át az interimár bizottság hivatalát.

(Arad, február 26.) Az Aradi Közlöny bucuresti-i híradás alapján közölte, hogy a kereskedelmi és ipari kamarákról szóló törvény módosítása kapcsán felosztatták ország-szerte az összes kamarai tanácsokat és interimár-bizottságot neveztek ki a kamarai választások lefolytatásáig. A törvény, mely február 14-én lépett érvénybe, megszüntette a kamarai kormánybiztosi tisztséget és kimondta, hogy legkésőbb három hónapon belül — május 14-ig le kell folytatni az új választásokat.

Az aradi kereskedelmi és iparkamara élére a kormány kilenc tagból álló interimár-

bizottságot nevezett ki, amely a következők-ből áll: Vlad Sándor, Deutsch Andor, Olariu Iustin, Steigerwald Alajos, Lázár Cornel, Andrényi Lajos báró, Omescu Cornel, Domán Sándor és Chera János. Az új interimár-bizottság ma tartotta a kamara üléstermében első, alakuló ülését, amelyen Vlad Sándor elnökölt. Alelnök Deutsch Andor lett. Az alakuló ülésen megbeszéltek az átvétel körülményeit és elhatározták, hogy március elsején, pénteken délután 6 órakor együttes ülést tartanak a volt kamarai tanáccsal és ezen az ülésen megtörténik a hivatalátadás.

Panaitecu urból nagy fiut csinált a belügyminisztérium.

Ma belügyminiszteri rendelet érkezett az aradi rendőrségre, amely teljes hatalmat ad az aradi zenés előadások és hangversenyek rémenek kezébe. — Az érdekeltek lépéseket tesznek a rendelet módosítására.

(Arad, február 26.) Már többször foglalkoztunk Panaitecu ur-személyével, a kit ennek kapcsán igen jól ismerhet már az aradi közönség. Ez a Panaitecu az az aktatás-kás, őszes hajú, vékony termetű ur, aki minden koncertet megzavar, minden táncestély pénztárához odaáll és bemutatkozik, mint a Romániai Szerzők Egyesületének aradi megbízottja. Aktatáskájából irathalmaznyi különféle okmányokat vesz ki igazolásul és mindezek után bejelenti óhaját, hogy a koncerten előadott zenedarabért vagy táncestélyen eljátszott charlestonért a szerzők jogdíjának fejében esetről-esetre megállapított összeget a rendezőség kifizesse.

Akik járatlanok az ilyen furcsa követelések ügyében, azok talán székkel is megkínálták Panaitecut és kifizették a kért néhány száz lejt neki, a rendezőségek nagyobb része azonban egyáltalában nem akceptálta Panaitecu ur fellépését és egyszerűen megtagadta a követelt jogdíjak kifizetését, amire Panaitecu ur válasza az volt, hogy az egyik sarokba félrevonult és előhívott rendőri aszisztencia mellett órákig körmölt egy proces verbalon és azután dühösen eltávozott. (Ed-dig egyetlen proces verbalnak sem lett folytatása.)

Panaitecu ur mindezek után belátta, hogy őt, mint a Romániai Szerzők Egyesületének aradi megbízottját, valamint a fentebb ecsettelt eredménytelen ténykedését sehogyan sem akarják komolyan venni, panasszal fordult Bucurestibe a belügyminisztériumba és előadta, hogy Aradváros rem döl be. Arad renitens, sőt még a rendőrség sem ad segédkezet neki és sürgős orvoslást kér.

A válasz ma érkezett le Bucurestiből belügyminiszteri rendelkezés formájában. Mirto belügyi államtitkár aláírásával, amelynek alapján Panaitecu urnak elégtétel adatott. Panai-

tescu megmutatta, hogy, ha Aradon nem, Bucurestiben még számba veszik. Az enuttelt belügyminiszteri leirat egyébként következőképen szól:

„A belügyminisztériumhoz olyan információk érkeztek, hogy a rendőri hatóságok nem respektálják az 1928. március 31-én kiadott körrendeletet, amely szerint a hatóságoknak támogatni kell a Romániai Szerzők Egyesületének, illetve megbízottjának működését. Ezzel kapcsolatban megállapítjuk, hogy az írói és a művészi tulajdonról szóló törvény ellen kihágások történtek, mert egyesek olyan zenedarabokat adnak elő, anélkül, hogy megszereznék az egyesülettől, vagy a szerzőtől az engedélyt, amelyeket az idevonatkozó törvény véd. A törvény rendelkezései ellenére a hatóságok ennek megakadályozására pedig semmiféle lépést nem tettek. Epen ezért, a törvény rendelkezései értelmében ismételen főlhívjuk a prefektura figyelmét arra, hogy az írói és művészi szerzemények védelméről szóló törvény kötelezővé teszi a szerzői engedélynek a szerzőtől, vagy a Szerzők Egyesületének delegátusától való megszerzését. A törvény kiterjeszkedik minden koncert, bál, zenés ünnepély, zenés előadás, mozik, vendéglők, kabarék, tánciskolák, öt órai teák, cirkszok, revüszínházak, kaszinók s egyéb szórakozóhelyek zenedarabjaira, amelyek csak az esetben adhatók elő, ha a Szerzők Egyesületének előzetes engedélyt megszerzték. A törvény ellen vétőkkel szemben az idevágó paragrafusok szerint kell eljárni.”

Még a rendőrségen is általános csodálkozást keltett a leirat, amely egyszerűen „nagy emberré” avatta Panaitecu urat. Egyelőre még nem ismeretes, hogy miképen tudta elérni ezt a védelmet a most fényes ábrázattal járkáló Panaitecu, az azonban bizonyos, hogy akiknek érdekkörébe vág a rendelet, azok már a közeljövöben megteszik a lépéseket a hatályon kívül helyezés, vagy legalább is módosítás érdekében, mert például az legalább is furcsa, hogy Wagner Richard közölcscsésé vált műveit épugy védelmezze Panaitecu ur, mint Iosé Padilla valamelyik divatos tan-góját.

Az amerikai
jiddis szintársulat
Anna és
Hyman Jakobovitz
Ma 27-én, szerdán és holnap 28-án,
osztórtökön:
a Városi színházban
világhírű műsorral

Urbach és Geróné női divatterem

Budapest, IV. Harisbazar 6

Ezuton hozza tudomására a mélyen tisztelt hölgyeknek, hogy a tavaszi modell-kollekciót március 5-től már bemutatja. — Allandó occasio eladások.

1082

Bűnvádi feljelentés az Egyesült Bank felszámoló bizottsága ellen.

A közeljövőben dönt a temesvári tábla. — A csődkerők beadványa a temesvári táblához.

(Arad, február 26.) Hirt adtuk arról, hogy az aradi törvényszék a közelmúltban harmadszor is elrendelte a csődöt az Egyesült Bank ellen. Az érdekeltek a törvényszék határozata ellen felfolyamodással éltek a temesvári táblához, ahol rövid időn belül meg fog történni a döntés.

A felfolyamodást kikézbizsítették dr. German Dante ügyvédnek is, aki erre Albu Cornel szászrégeni közjegyző feleségének képviselőben terjedelmes beadványban válaszolt. Válasziratát ma küldötte át dr. German a temesvári táblához és részletesen, pontról-pont-ra igyekszik megcáfolni a felfolyamodók állításait. Beadványában rámutat arra, hogy nem a rossz gazdasági viszonyok, hanem a helytelen gazdálkodás tette tönkbe a pénzügyet, amit dr. Grünfeld volt igazgatósági taggal igyekszik bizonyítani. Ezenkívül Romanescu igazgató beismerésére is támaszkodik, aki elismerte, hogy a bank 600 milliót vesztett, amikor a törvényszékhez benyújtott beadványában megállapította, hogy a bank felelős igazgatója dr. Eles Géza három és fél millió kölcsönt vett fel minden fedezet nélkül. Megcáfolja azt az állítást, mintha csak 2-3 hitelezője kérte volna csak a csődöt, mert ezzel szemben a valóság az, hogy

eddig 18 csődkervényt nyújtottak be az aradi törvényszékhez.

Hivatkozik arra, hogy egy félévén keresztül tizenhatszor szólította fel a törvényszék a bankot, hogy igazolja aktivitát és passzívát, ugyanannyiszor utasította a vezetőséget, hogy helyezze letétbe a csődöt kérők követeléseit, de a felszólításoknak azonban nem tettek eleget. A beadvány szerint a törvényszéknek, mint csődbíróságnak egyetlen feladata csak az lehet, hogy döntsön: kimondja-e a csődöt, vagy pedig nem.

Hivatkozik Petrescu György, Neamtu István és Domokos Aurel hivatalos szakértői

beadványára, amelyben megállapították, hogy a bank 112.668.879 lej tőkéből 80 százalékot teljesen elvesztett.

Olyan cégeknek folyósították pénzt, ahol az igazgatók anyagilag érdekelve voltak és részletesen tárgyalja, hogy mi van áll az 1926. évi mérleg meghamisítása.

Támogatja a törvényszéknek azt a megállapítását, hogy a felügyelő-bizottságnak kellett volna a csődöt kérnie. Ez a folytonos egyezkedés a joggyakorlat szerint először is meg van tiltva, másodsor pedig bizonyítéka a fizetésképtelenségnek. Cáfolja azt az állítást, mely szerint egyesek indították volna ezt az akciót és csődbe akarnák kergetni a bankot, hanem a csőd elrendelése a hitelezők érdeke. Másfél év alatt nagynehezen csak 8 százalékot tudtak fizetni. A beadvány végén dr. German annak a meggyőződésének ad kifejezést, hogy a csődtömeg szaporodni fog azokkal az összegekkel, amelyeknek inkasszálását elmulasztották.

Ezzel egyidejűleg dr. German Dante az aradi ügyészségen

bűnvádi feljelentést tett az Egyesült Bank felszámoló bizottsága ellen, mert állítása szerint bűnös manipulációk történtek az egyezkedés és az inkasszálás körül.

Ezt a feljelentést már benyújtotta az ügyészségen és kérvényt terjesztett fel a Legfelsőbb Semmitűzősékhez, amiben kéri, hogy

a vizsgálat lefolytatásával az aradi ügyészség helyett a temesvári, vagy pedig a nagyváradi ügyészséget bizzák meg.

Kérését azzal indokolja, hogy az aradi ügyészséget és bíróságot elfogultnak tartja, mert a bizottság elnöke bíró, egyik tagja nyugalmazott bíró, a törvényszék mint intézmény érdekelve van anyagilag a banknál és azonkívül több bíró is mint betéttulajdonos szerepel.

TAKÁCS-PENZIÓ

Budapest, IV., Kristóf-tér 2.

Modern eleganciával berendezve, egészen új, központi fűtés, lift. Elsőrangú oltással napi 6 pengőtől. Telefon 876-09.

művészet jegyében dolgozzák ki a kitünő darabjaikban a főszerepeket. Ma este egy mélyen belénk szántó tragédiát adnak elő: Pénz, szerelem és gyalázat címmel, amelyben a drámai színjátszásuk különös fénye csillog. Holnap, csütörtökön, egy amerikai operett a műsordarabjuk, amelynek a vad Kitty a címe.

* Félhelyárral az operettek gyöngyét nézheti meg a színházban ma és holnap délután 5 órakor. Ma A régi nyár, holnap pedig az utolsó Verebely-lány a műsordarab, amelyben Viola Margit, Kertész Manci, L. Kiss Mariska, Szepessy Edith, Dancs Ica, Galetta, ifj. Szendrey, Rudas és Gyöző, azaz Viola Margit, Kertész Manci, Gaál Piri, Dancs Ica, Szepessy Edith, Galetta, ifj. Szendrey, Horváth, Gyöző, Földes és Kun a főszereplők.

* Szombattól új operett fut a színház műsorán. A címe: Csibészkirály. A modern operettek élvessége, a revüoperettek látványossága, a szellemes operettek humora, azután kitünő muzsika és ragyogó előadás egyszülnek az új slágerben, amelyet Hetényi rendez és már napok óta a leglátásabb előkészülettel folynak a próbák. Viola Margit, Kertész Manci, Dancs Ica, L. Kiss Mariska, Balázs, Rudas, Földes és Kun a főszereplők.

* Tarnay Alajos szerzői estéjén, szombaton, a Minorita Kulturházban közreműködnek: Járosy Dezső, Alföldy Leona, dr. Molnár Imre. Meghívók a „Vasárnap“-nál.

— A Színház és Film legújabb száma Walter Gyula tollából rendkívül érdekes tudósítást közöl arról, hogy a nagy külföldi metropolisokban hogyan készülnek a filmpelveletek. Végül József, a vidéki színházak műveltségéről írt cikket. A kolozsvári színház legutóbbi bemutatóiról, a kultuszák mögötti kedves színház történelekről és a legközelebbi premierekről közöl továbbá tudósításokat a „Színház és Film“.

A megyei választás kerületi elnökei.

Két lista fog harcolni a csütörtöki választáson.

(Arad, február 26.) A csütörtöki vármegyei tanácsválasztások iránt meggyeszte nagy érdeklődés nyilvánul meg. A törvényszéken két listát nyújtottak be: az egyik a kormányparti nemzeti-parasztpárti lista, amelyen a magyarságnak képviselői is helyet kapnak és a liberális lista. A magyarság egyöntetűen a kormányparti listát támogatja, tekintettel arra, hogy Arad megyében a magyar párt és a kormánypart a választásokra meg-egyeztetést kötött és ennek eredménye a hat magyar jelölt.

A választásokra az aradi törvényszék a következő elnököket delegálta:

Ujarad: Ianulescu D.; Angyalkút: Costa János dr.; Kartics: Fikker Károly dr.; Glogovác: Orezeanu Romulus; Nagylak: Dan János dr.; Szemlak: Mager Romulus; Román-Pécska: Murgescu Romulus; Magyar-Pécska: Istratescu Vasil; Szentanna: Dr. Ramonteanu Coriolan; Simánd: Grecu Demeter; Mácsa: Cheorghiu Achil; Zaránd: Peter Adrian; Borosjenő: Moldovan Sabin; Csermő: Vasile M Ion; Bokszeg: Janka T. János; Tauc: Sirban Aurel; Ternova: Pop Jenő; Butyin: Senciuc Péter; Borossebes: Elevedeanu A.; Gura-honc: Ciörapciu Lajos; Nagyalmás: Erdős Máttyás dr.; Halmágyecsus: Barbatei Pál; Kisjenő: Zih József; Vadász: Greczer Gyula; Otlaka: Stoiescu Pál; Serós: Cetatean Dragalin; Székadvar: Hutiu Marcu; Világos: Popescu Ioan; Pankota: Ionescu; Gyorok: Constantinescu Constantin; Radna: Balacescu Demeter; Berzova: Cartogan Emil; Sobarsta, Fogarassy László dr.

TELEFON 70. ERZSEBET SLAGERMOZGO TELEFON 70.

Ma d. u. 8, 7 és 9 órakor Fanamet pazar remeke.

Valamennyi előadásban fellép a 18 tagu orosz ének, tánc és balalajka kórus.

Szenzációs orosz táncok. — Utána Bródy és Martos világsikerű operettje

SIBILL (Kaukázusi hercegnő) Constance Talmadge.

Rendes olosó helyárak.

Irodalom és művészet

* A városi színház műsora. Szerda délután: A régi nyár (operett, fél helyárral.) Este az amerikai jiddis társulat vendégszereplése: Pénz, szerelem, nyomoruság, tragédia. Csütörtök délután 5 órakor: Az utolsó Verebely-lány (operett, fél helyárral.) Este: A vad Kitty, amerikai operett.

* Az amerikai jiddis társulat ma este a „Serke kozák“ című operettet adta elő nagy sikerrel. Az előadás főnyújtója Jakobowitz Anna szereplése volt, aki ma, mint operettszínész aratott nagy sikert.

* A Kölcsey-egyesület hatodik estélye. Ma este rendezte hatodik irodalmi estélyét a Kölcsey-egyesület a Kulturpalota nagytermében, amely a legteljesebb siker jegyében folyt le. Elsőnek dr. Reichner Jenő tartott lendületes és teljesen eredeti felfogású méltatót a magyar újságírás nagy halottjáról, Rákosi Jenőről, ami valósággal apoteózise volt az újságírásnak. Frint Lajos evangélikus püspök gerinces és bátor beszédében a magyar nyelvi kultúráról emlékezett meg, amelynek alapfelfogata ennek elpusztíthatatlanságának megvilágítása volt. A közönség nagy lelkesedéssel fogadta az evangélikusok nagy tudású püspökének biblikus erejű fejtegetését. Kövér Erzsébet, az ismert aradi költőnő verseiből szavalt nagy tetszéssel. Megérdemelt sikere volt. Utána Károly Sándorné olvasta fel Károly Sándor két érdekes, teljesen

egyéni ízű írását. Kárpáthy Mária Babits Mihály „A halálautomobilon“ című versét művészi átérzéssel tolmácsolta. Az est egyik fénypontja Faragó Rezső előadása volt. Ezúttal nem a bankigazgatót hallottuk, hanem az izig-vérig szellemes, verbeli és ötletektől sziporkázó újságíró, aki valósággal elbájolta a hallgatóságot. Végül dr. Ungár Imre kitünő technikával előadott hegedűszólója, dr. Szelle Károly stílusos zongorakisérére mellett aratott megérdemelt sikert. A szépségű és előkelő közönség meleg ünneplésben részesítette az est szereplőit.

* Harsányi Zsolt száz képből álló darabot írt. Budapestről jelentik: Harsányi Zsolt új darabot írt sajátos dramaturgiával. A darab szülsége egy vidékről felkerült parasztleány elsodródása a fővárosban. A háromfelvonásos dráma tíz percenként váltakozó száz képből áll és igénybe kell venni előadása alkalmával a modern színház technika összes fortélyait. Harsányi tárgyalásokat folytatott a Vigszínház igazgatójával és megállapodott abban, hogy a darab a jövő szezón elején kerül előadásra.

* Estéről-estére mindjobban emelkedik az Aradon vendégszereplő amerikai jiddis-társulat sikere és minden este szünni nem akaró lelkesedés köszönti ezt a pompás együttest. Anna Jakobowitz az élen, olyan művészi, amelyben Aradon még nem volt része a közönségnek és a többi szerentők is a legnemesebb

DARMOL
CSOKOLADES HÁLHARTO
ENYHE-GYORS-BIZTOS

Varsói kőristalányból világhírű színésznő.

Anne Jacobovitz, az Aradon vendégszereplő híres zsidó színésznő elmondja élete történetét. — „Laresch Judit sirját szeretném meglátogatni.“

(Arad, február 26.) Második napja vendégszereplő Aradon az Amerikai Zsidó Színtársulat és előadásainak főnyomója Anna Jacobovitz, kinek nevét a leghíresebb kritikusok a legnagyobb művészek között emlegetik. Ez a kivételes tehetségű, nagyszerű színésznő fordulatokban gazdag és változatos művészi karriert futott be, amíg kis varsói kőristalányból világhírű drámai hősnő lett.

Alkalmam volt hosszabb beszélgetést folytatni Jacobovitz Annával, aki érdekes pályafutását a következőkben mesélte el az *Aradi Közlöny* részére:

— Művészi pályafutásomat tizenhét évvel ezelőtt Varsóban kezdtem. Fiatal gyermekleány voltam, akit vonzott a színpad csillogása, minden vágyam az volt, hogy színésznő lehessenek. Más nyelvet nem beszéltem annyira, hogy színpadra mehessenek, így a Kamenczky-féle jiddis színháznál jelentkeztem, ahol próba után szerződöttem mind kőristalányi.

— Ott álltam én is a színpadon a népség, hatonaság között, ha operettet játszottak, együtt táncoltam a többiekkel, míg egy oroszországi zsidó színtársulat igazgatója elszereződött.

— Itt már kisebb szerepeket is kaptam. Végigbarangoltuk Oroszországot, amíg végül Kownóban egy vezetőszerepet osztottak ki rám. Ettől kezdve már állandóan nagy szerepeket kaptam és művészi pályafutásom — amelynek Kowno volt az első állomása — a magasságba kezdett ivelni.

— A háború kitörése előtt egy évvel férjhez mentem és azután mindenütt férjemmel együtt voltam szerződésben. A német megszállás Lodzban ért bennünket és azután már nem mentünk vissza Oroszországba.

Végigmentünk egész Németországon demüit nagy sikert arattunk.

Itt egy csomó régi, megsárgult újságot vett elő. Kritikák a háborús Németországból. A Berliner Tageblatt már ekkor a fiatal Anna Jacobovitzról, mint a világ egyik legnagyobb tragikájáról emlékezik meg.

Hasábos cikkek a leghíresebb német kritikusoktól — mind, mind nagy, sikereknél emlékei.

— A háború után — mondotta a művésznő — folytatódott körutunk: Belgium, Páris, Anglia, majd át az Óceánon Amerika.

— Tíz évig játszottunk egyfolytában Amerikában, ahol igen sok zsidó színház működik. Csak Newyorkban 15 állandó zsidó színház van.

— Tíz év után azonban leirhatatlan honvágy fogott el. Minden vágyam csak az volt: vissza az óhazába — vissza Európába.

— Hajóra ültünk és visszajöttünk. Antwerpen, Brüsszel, Páris — majd vissza Lengyelország — Lodz, ahol kilenc és fél hónapig játszottunk. Innen szerződöttem egy újsíri direktor és így kerültünk Romániába.

— Erdély? Egy hónapja vagyunk itt, de lényegesen mondhatom magának, ritkán érzem magamat valahol olyan boldognak, mint ezen a vidéken. Nemhis tudom, hogyan fejezem ki azt a nagy szeretetet, amivel szívembe zártam ennek a hőrcs országnak melegen érő lakosságát. Az a lelkesedés, amivel itt fogadtak bennünket, igazán nagyon jól esett és meglepett az előrehaladott, nyugati kultúra.

— Még egy ideig Erdélyben maradtunk, Temesvár és Lugos után újra felkeressük azok a városokat, ahol szeretettel fogadtak bennünket. És azután? Vissza Amerikába. Minden szép, mindenütt jól érezheti magát az ember, de azért mégis csak Amerika az első és egyetlen. Newyorkban van az állandó lakásunk — tehát hazamegyünk.

— Melyik a legkevesebb szerepe? — kérdeztem.

— Az anya szerepe, amiben tegnap este bemutatkoztam. Különösen a második felvonást szeretem, az teljesen a szívemhez nőtt. Vannak, akik azt mondják, hogy a „Geld, Lie-

be und Schande“ harmadik felvonásában vagyok a legjobb. Lehet, de én mégis az anya szerepét szeretem a legjobban.

Beszélgetésünk végén, Laresch Judit, az Aradon meghalt zsidó színésznő sirja felől érdeklődött. Megteltek könnyel szemem, amikor annak az óhajtásának adott kifejezést, hogy

Magyar hercegprimás — pápai államtitkár

Gasparri bíboros nyugalomba vonul. — Utódjaként Serédi Jusztin dr. emlegetik. — Az olasz sajtó szimpátiával fogadja a jelölés híreit.

Rómából jelentik: A Le Temps értesülése szerint, a hetvennyolc éves Gasparri bíboros nyugalomba vonul. Valószínűnek tartják, hogy utóda Serédi Justin magyar hercegprimás lesz, aki a napokban Rómába utazik. Az olasz sajtó, közöttük a Resto del Carlino, szimpátiával fogadja Serédi esetleges kinevezését. Hosszu cikkben foglalkozik a magyar hercegprimással és írja, hogy Serédi sokáig élt Rómában, a legjobb egyetértésben Gasparri bíborossal. Olyan nemzethez tartozik, — írja tovább — amely Olaszországra so-

hasem vetett árnyékot.

Ha Serédi kinevezése valóban megtörténik, ő lesz a világ katolikusságának a pápa után a legmagasabb rangú főpapja. Érdekesnek tartjuk itt megemlíteni, hogy az egyetlen magyar pápajelölt annak idején Bakócz Tamás volt, de mint ismeretes, őt nem választották meg. Serédi kinevezésével most egy magyar főpap foglalná el a pápai trón mellett a legmagasabb állást. Kinevezését a világ katolikussága a legnagyobb érdeklődéssel várja.

Ferenczy György.

APOLLO

MA, szerdán 5, 7 és 9-kor

URANIA

Egy főherceg vidám kalandja Bécsben

HALLO — WIEN

Főszerepben: LIANE HAYD

UTOLJARA

LOOPING THE LOOP

HALALHUROK

Főszerepben: JENNY JUGO

21 SZÉNÁCIÓ HÉTE ASSZONY A KORBÁCCSAL Főszerepben: IRENE RICH
Regény a száműzöttek kalandos életéből.

Pénzügyigazgató, mint álarcos rablóvezér.

A háromnevű rablógyilkos kommunista népbiztos harminchárom évi börtönt kapott.

(Kovno, február 26.) A litvániai Portabes községben a csendőrség kézrekerített egy öttagú rablóbandát, melynek egy titokzatos álarcos fiatalember volt a vezetője. A kihallgatás alkalmával levették a vezér arcáról az álarcot és ekkor

kiderült, hogy a félelmetes rabló senki más, mint a ponjawszti pénzügyigazgató.

A tárgyaláson még mint Raguleviziuss pénzügyigazgató szerepelt, mikor egy Mitauból való asszony jelentkezett tanúságtételre, a akinek az urát egy betörés alkalmával a rablók megölték. A szerencsétlen ember a rablókkal való tusakodás közben beleharapott az egyik rablónak a karjába és az asszony szerint az elfogottak között van férjének gyilkosa is. Mikor az asszony vallomása elhangzott,

Raguleviziuss szó nélkül levette kabátját és megmutatta karján a harapás nyomát.

— Írják az urak ezt is az én számlámra — mondta mosolyogva.

Kovnából érkezett utasítás szerint tekintet nélkül a rablógyilkos előkelő állására, a legnagyobb szigorúsággal intézték a büntetések kiszabását.

Raguleviziuss 20 évi fegyházat kapott rablógyilkosságért, tíz évi fegyházat rablásért és három évi fegyházat tiltott fegyverviselésért.

A rablóvezér úgy hallgatta végig az ítéletet, mintha nem is róla lett volna szó, csak akkor döbönt meg, mikor a fegyházigazgató elé állott.

— Mond csak pénzügyigazgató ur — szólott a fegyházigazgató — nem ismerjük mi már régebben egymást? Várj csak, hiszen ezelőtt tíz esztendővel téged hullarablásért halálra ítélték.

Előkerültek a régi akták és kiderült, hogy a pénzügyigazgatónak igazi neve Kolsinoff. Erre a pénzügyigazgató mosolyogva válaszolta:

— Ha már ugyanis tudják, hát bevallom,

Bartos, Rádió Budapest,

VI., Nagymező-u. 28.

1 lámpás készülék komplett, 1 pár

fejhallgatóval P. 40.—

2 lámpás készülék m. f. P. 54.—

3 lámpás készülék m. f., hangszóróval P. 150.—

Szállítás HIRSCH-pósta útján utánvétellel.

meg szeretné látogatni a tragikus körülmények között messzi idegeubem meghalt kollégájának sírját. Vette kabátját és elindultunk a temető felé...

A nyilvánosság egy darabig izgatottan követelte a rablógyilkos összeköttetések felderítését, azonban jöttek újabb szenzációk, különleges bonyodalmak és így a vizsgálat elaludt.

HIREK.

Recept.

Eddig úgy tudtuk mindnyájan, azt hiszem ön is Asszonyom, hogy a receptet a doktor bácsi állítja ki és az arra való, hogy az ember elmenjen vele a gyógyszerárba, ahol a patikus bizonyos porokat, leveket, vagy kenőcsöket nyújt át érte, na és természetesen bizonyos összegekért. Szóval a recept általában azt jelentette, hogy újabb kiadások esedékesek. Ebbe aztán bele is töröttünk lassan és a receptből ma sem értünk többet, mint azt a számat, amit a fehérföldgyógyász bement, amikor bizonyos keccsel és kellemmel átadja a finom papirokba bugyolált orvosságot.

Most pedig jön a dolog másik része. Mondjuk, hogy délelőtt van, úgy 11 után, amikor megélnékül a korszó és a tétlen szépek megmutatják magukat a népnek. Az ember bojlong, bandukol határozatlanul — az uccára nyúló grammfontölcsérek harsányan magasztalják a Ramonát, aki a többek között egy „zsugori szívű lidérc” — és ekkor, ebben a sziruppoetikus hangulatban megszólal egy hang:

— Nagyságos ur kérem...

Nem elhuzott. éneklős kérés ez, amit már jól ismer a járókelő, hanem egészen más. Hirtelen az az érzése támad az embernek, hogy valaki valami fontos titkot akarna közölni vele. Aránylag egészen rendesen öltözött asszony áll előttem. Úveget tartogat egyik kezében és pár lejt, a másikban pedig orvosi rendelécédulát. Receptet. Ezt nyújtja felém. Most már könyörgőre változik a hang:

— Pár lejt kérek szépen. Orvosságra kell. Nagyon beteg vagyok és nem tudom megvenni az orvosságot.

Meg is tántorodik egy kicsit. Ijedtemben egy marok aprópénzt adok neki, a szokásos két lejt helyett, mert hátha ott előttem történik vele valami baj. Hála Istennek: megint viszszeranyeri egyensúlyát és halk köszöntéssel megy tovább. Kicsit utánanézek.

Néhány lépéssel arrébb egy bundás hölgyet állít meg. Ugyanaz a hang, ugyanaz a recept, ugyanaz a tántorgás, ugyanaz az ijedem. Sőt nagyobb. A bundás hölgy 20 lejt erejéig ijedt meg. A rendelécédulát nő pedig halad tovább.

Ugy látszik: a recepten nemcsak az orvos meg a patikus keres manapság, hanem más is. Hja, a munkanélküliség és a nyomor találékonnyá teszi az embert.

A szomorú asszony összegyűjtött azon a délelőttön szerény számítás szerint 2—300 lejt. Egészen jó és új ez a kereseti recept. Össze lehet hozni vele havonta egy közepeszerű tisztviselői fizetést.

Fóthy Ernő.

— **A román kisebbségi szakértők Genfben.** Bucarestből jelentik: Gafencu külügyminiszeri államtitkárral együtt Genfben utaznak Savel Radulescu, dr. Tilea, Viorel és valószínűleg Zenobie Pacluseanu, hogy a Népszövetség kisebbségi vitájában a hivatalos delegátusok rendelkezésére álljanak.

— **Az angol király köszönete a kabuli követnek.** Londonból jelentik: György király údvészlő táviratot küldött a kabuli angol követnek abból az alkalomból, hogy szerencsésen sikerült a forradalmi időkben ötszáznyolcvan külföldi állampolgárt az angol követ segítségével elszállíttatni a veszélyeztetett területekről.

— **A város delegátusai a megyei tanácsban.** Az interimár bizottság mai ülésén Teodorescu Constantin és dr. Raicu Aurel interimár bizottsági tagokat delegálták a most megválasztandó megyei tanácsba. Lutai Cornel dr. elnök hivatalból tagja amúgy is a tanácsnak.

Gyöngécsona, fejlődésben elmaradt gyermekeknek, gyöngé felnőtteknek csukamájajaj helyett élvezetes csemege a poralaku Jemalt.

— **Letartóztatták a német acélszakosok vezérének gyilkosát.** Berlinből jelentik: A tegnap letartóztatott Schultz Károly munkás bevallotta, hogy Róber Rudolf 21 éves péklegénnyel együtt megölték Kleie kereskedőt, az acélszakosok egyik vezetőjét. A gyilkosságot politikai okokból követték el.

Az olvadás nagy veszéllyel fenyegeti Aradot.

A külvárosok uccáin lehetetlenné vált a közlekedés. Nagyon sok ház földszintjén és pincehelyiségeit elöntötte a szennyvíz. — A levezető csatornák megteltek vízzel.

(Arad, február 26.) Aradon is, mint májdnem az egész Európában, megkezdődött az olvadás. A gyilkos hideg megszűnése sok százezer embernek jelentett megnyugvást, amitől azonban félt Aradváros lakossága, az részben már be is következett. Az olvadás következtében

egyes belvárosi uccák sártengerré váltak, a külvárosok uccáin pedig katasztrófális állapotok uralkodnak, mert a közlekedés lehetetlenné vált.

A vízvezeték csövei számos helyen megrepedtek. Addig, míg a jég tartott, nem voltak érezhetők a csőrepedések következményei, azonban most a meghasadt csövekben felolvadt jég és a kiömlő víz sok lakásban rengeteg károkat okozott. A legtűrhetlenebb helyzetbe kerültek azok a házak, amelyeknek az emeletein a szennyvíz levezető csövekben olvadás állott be és a földszinten, vagy a pincékben még ma is el vannak dugulva.

Ezeknek a házaknak a földszinti és pince

helyiségeit elöntötte a szennyvíz és egyes lakók olyan helyzetbe kerültek, hogy kénytelenek voltak lakásukat otthagyni és szállodába költözni.

A földalatti vezetékben még maig sem engedett a fagy. Számos helyen az uccai szennyvíz levezető csatornák megteltek a megolvadt hólével és az uccákat öntötte el a szennyes víz. Tragikus a helyzet a külvárosok alacsonyabb fekvésű pincelakásaiban is, ahová ellenállhatatlan nyomul be a víz. A vízművek emberei, és az összes aradi szerelők éjjel-nappal dolgoznak, hogy a hibákat kijavítsák, azonban még hatalmas munka áll előttük. Dacára annak, hogy a hőmérséklet nulla fok fölé emelkedett, a nagy hideg idején befagyott gázórák még ma is használhatatlan állapotban vannak. Ezeknek javítása egyelőre elmarad, mert a vízművek emberei először a legsúlyosabb következményekkel járó hibákat igyekeznek megjavítani.

Erős tempóban fegyverkezik Jugoszlávia.

Bucurestiből jelentik: A jugoszláv kormány nagymennyiségű hadianyagot rendelt a Skodaművektől és más cseh gyáraktól. A szerb cenzura az erről szóló híreket nem engedte közölni. A rendelések kiterjeszkednek gépfegyverre, tüzérségi anyagra, kézigranátokra, bombavetőkre és muni-

cióra. Egy nagyobb szállítmány már meg is érkezett. A továbbiak megérkezését a hét végére várják. Zsivkovic miniszterelnök még hatalmas légiflottát is akar szervezni, amihez francia és cseh pilóták küldését kérte az illető kormányoktól.

— **Zilahy nyerte meg a Vojnich-díjat.** Budapestről táviratozzák: A Magyar Tudományos Akadémia hétfőn délután ülést tartott Berzeviczy Albert elnöke alatt. Az elnöki megnyitó után Kézy Lajos a Vojnich-díj odaítéléséről terjesztette elő a bizottság jelentését. A bizottság a Vojnich-éremmel való kiltüntetésre Zilahy Lajos a tábornok című darabját ajánlotta. Az Akadémia a bizottság javaslatát elfogadta.

— **Mentőhajót küldenek Byrd kapitány segítségére.** Párisból jelentik: Byrd kapitány hajója, a mindinkább növekedő jég miatt kényszerült elhagyni a Bána-öblöt és kétséges, ki tud-e szabadulni a jég közül. A hatóságok mentőhajót küldöttek segítségül.

— **Két király és egy királyné a nézőtérén.** Nizzából jelentik: A nizzai Opera szertel előadásán két király és egy királyné ült a nézőtérén. Az egyik páholyban a dán királyi pár ült és a melletti levő páholyban pedig V. Gusztáv svéd király. Az uralkodók az előadás szünetében a folyosón találkoztak és kedélyesen elbeszélgettek.

— **Rendőrprefektusú rendelet a nyilvános gyűlésekről.** Arad hirdetőoszlopain ma délelőtt ragasztották ki az aradi rendőrprefektúra hivatalos rendeletét a nyilvános gyűlésekre vonatkozólag, amelyben Moga Romulus dr. rendőrprefektus a város lakosságának tudomására hozza, hogy szigorúan tilos nyilvános terek, vagy uccák házainak ablakából, vagy erkélyeiről beszédeket tartani. Tereken, vagy uccákon gyűlések tarthatók ugyan, de csak olyan módon, hogy a gyűlések a rendes forgalom lebonyolítását ne akadályozzák. Miután minden összejövétel rendészeti szempontból a rendőrség hatásköré alá tartozik. Moga dr. rendőrprefektus felhívja mindazokat a testületet, politikai pártokat, vagy intézményeket, amelyek gyűléseket, összejöveteleket akarnak tartani, hogy a rendőrségtől kérjék meg erre vonatkozólag az engedélyt. A vonatkozó kérvényeket jelőre be kell adni a rendőrprefektúrán, hogy azok idejében elintézhetőek legyenek.

— **Szűnőben a budapesti influenzajárvány.** Budapestről jelentik: Az influenzajárvány ereje alábbhagy. Már alig történik megbetegedés és aki most megkapja a járványt, pár nap alatt felgyógyul. Orvosi körökben számítanak azzal, hogy a járvány rövidesen teljesen elmúlik.

— **Új rádiókönyvek érkeztek Kerpelhez.**

Uj tánc- colon kezdődik március 6-án
Themes városligeti tánctermében.

— **Miss Európa fogadtatása Montecarloban.** Montecarloból jelentik: Miss Európát huszonegygyűlvével fogadták.

— **Letartóztatták a Révay Testvérek nyomdávállalat igazgatóját.** Budapestről jelentik: A rendőrség ma huszezer pengős sikkasztás gyanúja alatt letartóztatta Sziklay Pált, a Révay Testvérek nyomdávállalat kereskedelmi igazgatóját. Sziklay családja igyekszik kárt megtéríteni, még mielőtt a bünyvadász megindul.

— **Petroleumeső Amerikában.** Newyorkból jelentik: A Missouriban dúló tornádó elpusztította a kábeleket és így csak töredékes hírek érkeznek a pusztításairól. Annyi már megállapított, hogy méreteiben sokkal nagyobb, mint ahogyan gondolták. A katasztrófának rengeteg halottja és sebesültje van, pontos számat azonban még nem tudni. A vihar környékén a tornádó petroleumesőt idézett elő.

— **A jég elzárta Skandináviát a világtól.** Stockholmból jelentik: A Keleti tenger annyira befagyott, hogy még jégtörők sem bírják Skandináviát megközelíteni.

— **Nagy tűz Désen.** Désről jelentik: Ma délután két órakor kigyulladt a Farkas és Grossmann-cég fűszer- és csemegekereskedése, amely egyike a város legnagyobb üzemének. A tűz hamarosan elterjedt és rövid idő alatt az egész épület lángokban állott. Az üzletben nagymennyiségű benzin, petroleum és szappan volt felhalmozva, amely áruk mind elpusztultak. Az első emeleten lakó Katz Mihály háztulajdonos, mintegy 5—6 milliót érő berendezése is a lángok martaléka lett. A Farkas és Grossmann-cég kára meghaladja a három milliót. A tűz okát még nem sikerült megállapítani.

— **Chaplint megmérgezték.** Hollywoodból jelentik: Chaplin ételben levő hullaméregtől súlyosan megbetegedett. Állapota aggasztó.

— **Megalakult Berlinben a „Kiraboltak Egyesülete.”** Berlinből jelentik: A Disconto Gesellschaft igazgatósága kijelentette, hogy a közelgő múltban történt nagyarányú betörés károsultjának nem fizet kártérítést. A károsultak ezért megalakították a „Kiraboltak Egyesületét” és március 11-ig erejéig együttes pert indítottak a bank ellen.

— **Egy timisoarai göztéglagyáros öngyilkossági kísérlete.** Timisoaráról jelentik: Groszmann Nándor, a rékasi göztéglagyár tulajdonosa ma reggel öngyilkossági kísérletet követett el. A gyáros az utóbbi időben fizetést nehézségekkel küzdött és ez annyira elkésesítette, hogy morális öngyilkosságot akart követni. Az öngyilkosságot azonban hamar észrevették és egy idejében alkalmazott gyomormosás megmentette az életét. Állapota válságos.

— Tizezer dolláros jutalom az amerikai postarablók kézrekerítőjének. Newyorkból jelentik: A mind gyakoribbá váló postarablások miatt az United States Line tizezer dollárral jutalmazza meg a postarablók kézrekerítőjét, vagy azt, aki nyomra-vezeti a hatóságokat s ezzel lehetővé teszi letartóztatásukat.

Nőstényördög

(Asszony a korbácesal)

az APOLLO

legközelebbi szexuója

A számszűttek izgalmas élete

Főszerepben: IRENERICH

— Dempsey ellen merényletet követtek el. Newyorkból jelentik: Dempsey, a világhírű boxoló ellen merényletet követtek el. Ellenségei azt mondják, hogy Dempsey rendezte meg a merényletet, hogy reklámszöveget csináljon magának.

— Felhívás a fegyvertulajdonosokhoz. A rendőrség felhívja mindazokat a fegyvertulajdonosokat, akiknek engedélyük van, de a gyártási számot nem jelentették be, hogy jelentkezzenek az aradi rendőrség katonai ügyosztályán, még pedig a következő sorrendben: Március elsején: A—T., másodikán G—L., negyediken M—R., ötödiken S—Z. betűkkel kezdődő nevek.

— Metilalkoholt árusítottak Temesváron is. Timisoaráról jelentik: A temesvári ügyészség nyomozást folytat az egyik temesvári nagykereskedő ellen, aki — a vádak szerint — metilalkoholból gyártott szeszitalokat hozott forgalomba. Az ügyészségi nyomozással egyidejűleg Temesvárra érkezett Athanasiu pénzügyminiszteri vezérfelügyelő is, aki vizsgálatot folytat ebben az ügyben. Több italmérésben metilalkoholt tartalmazó italokat foglaltak le. A hamisított szeszitalok gyártására berendezett titkos telep állítólag Temesváron volt.

— Dr. Roth Marcell előadása az Iparos Kulturházban. Az aradi Iparos Otthon szabadegyetemének szerda esti előadása a szokottnál is nagyobb érdeklődést fog kelteni. Dr. Roth Marcell egyetemi tanár, a neves aradi operatőr lesz ugyanis az előadó, aki szabadelőadásának tárgyát a társadalomtudomány köréből választotta. Az előadás címe: A társadalmi fejlődés irányai. Roth Marcell dr. nagy tudása és ismert szónoki tehetsége előreláthatólag nagyszámú közönséget fog az esti előadásra vonzani. Az előadás szerda este kilenc órakor kezdődik az aradi Iparos Kulturházban. — Az előadás látogatása díjtalan, minden érdeklődőt szívesen lát az Otthon igazgatósága. Az előadás után szórakoztató műsor is lesz, amennyiben Tarnóczy Árpád és neje gondolká, illetve zongoraszámokat adnak elő.

— A hadkötelezettség rendezése. A hadügyminisztérium legutóbbi rendelete folytán az aradi Cercul de Recrutare közhírré teszi, hogy mindazok az 1908-ban, vagy azt megelőző évben született katonakötelesek, akik annakidején 1920-ban a sorozóbizottság előtt nem jelentkeztek, vagy jelentkeztek ugyan, de mint alkalmatlanok, a későbbi revízióknál nem jelentek meg, katonai helyzetüket az idej sorozáson tisztázhatják. Amikor az 1930. évre szóló katonai kontingenst sorozzák, akkor tartoznak jelentkezni és a vonatkozó korosztályba lesznek beosztva. Akik május 15-ig nem jelentkeznek, azokat négy évre fogják besorozni. A jelentkezők magukkal tartoznak vinni: 1) születési bizonyítványt, 2) honossági bizonyítványt, vagy olyan bizonyítványt, amely szerint már kérték a honosságot, annak megjelölésével, hogy más állampolgárságot nem optáltak. Az 1921. és 1922. évi kontingensnek azon tagjai, akiknek rendezetlen katonai helyzetük van, tartoznak szintén jelentkezni és ezek amennyiben bizonyítani tudják, hogy az osztrák-magyar hadseregben szolgáltak, az ottani szolgálati időt betudják és csak a különbözetet tartoznak leszolgálni.

Mironescu külügyminiszter Varsóban.

Aszovjet hajlandó a besszarábiai kérdés kikapcsolásával is rendezni az orosz-román függő kérdéseket. — A külügyminiszter varsói látogatása programszerűen folyik le.

(Az Aradi Közlöny bucaresti tudósítójának távirata.) Mironescu külügyminiszter ma Varsóba érkezett. A külügyminiszter varsói útja elé kelet európai körökben nagy érdeklődéssel néznek.

Mironescu külügyminisztert a varsói pályaudvaron a lengyel külügyminisztérium képviselője, sok lengyel politikus és nagyszámú újságíró várta. Mironescu először nem akart nyilatkozni, de az újságírók többszöri kérésére az alábbi kijelentéseket tette:

— Románia a Litvinoff-féle paktum aláírása óta nem fél attól, hogy Oroszországgal háborus komplikációt támadhatnak. A Litvinoff-féle egyezmény nagy mértékben biztosítja a kelet európai békét.

Mironescu ezután Zaleski külügyminiszterhez hajtatott, akinek varsói tartózkodása alatt a vendége.

Varsóból érkezett hírek szerint a szovjetek hajlandóságukat fejezték ki, hogy Romániával felvegyék a diplomáciai vi-

szonyt és a függő gazdasági és politikai kérdéseket a besszarábiai probléma kizárásával rendezzék.

Délben bankett volt Mironescu tiszteletére, amelyen a két külügyminiszter kölcsönösen éltette a lengyel-román szövetséget, Zalesky hangsúlyozta, hogy ez a szövetség nélkülözhetetlen a létező szerződések tiszteletben tartásánál, amelyek biztos alapjai az általános békének. A két ország továbbra is szolidárisan fog haladni ezen az úton. Mironescu válaszában köszönetet mondott Lengyelországnak szinte barátságáért, amely úgy politikai, mint kulturális téren szorosán összeüzi a két népet.

Az esti varsói jelentések szerint Mironescu külügyminiszter látogatása programszerűen folyik le. A folytatott politikai tárgyalásokról részletek nem szivárognak ki. A Glos Pravdi szerint új tárgyalások indulnak meg a szovjetkormánnyal, a moszkvai egyezmény kibővítésére.

!!! Aki nem ismeri a multat, nem lát a jövőbe !!!

ha nem vásárolja meg a lezártított áru

Wells-ról Nagy Világtörténetet

aranyozott díszkötésben, eredeti terjedelmében az eddigi 2200.— helyett 900.— lejért készpénz, vagy 1000 lejért részletre

SANDOR FERENC könyvüzletében a megyeházzal szemben.

— Felrobbant a trostbergi nitrogéngyár. Münchenből jelentik: Tegnapi felrobbant a trostbergi nitrogéngyár. A romok sok embert temettek el. Eddig két halottat és husz sebesültet ástak ki.

— A zsidó ifjusági kulturkör értesíti tagjait, hogy Márkus Aladár, jelenleg Aradon tartózkodó közismert budapesti író ma, szerdán este a zsidó elemi iskola dísztermében 9 órakor zsidó vonatkozású munkáiról és elményeiről színes és szórakoztató szabadelőadást tart, melyen a nagyközönséget is szívesen látja a vezetőség.

— Az AMTE műsoros táncestetéve. Az Aradi Munkás Testező Egyesület 1929. márc. 2-án este 8 órai kezdettel az aradi Munkás-Otthon dísztermében műsoros táncestetélyt rendez. A tiszta jövedelmet a pályalap javára fordítják.

— Bíró Lajos „Sárga Liliom”-ának óriási sikere a filmen. Bíró Lajos, a kiváló magyar író „Sárga Liliom” című darabját Korda Sándor filmre átdolgozta Hollywoodban. Az ABC képes hetilap legújabb száma képeket közöl ebből a filmből. A kitűnő magyar lap legújabb számának főbb tartalma a következő: Bécsi színház (Képes beszámoló az osztrák főváros színpadairól.) A Hipnozisz (novella.) A randevu (novella.) Pillanatképek a bécsi éjszakából (Illusztrált riport.) Emlékezés az utolsó Bourbon hercegre (párisi levél.) Öngyűlölet és kimonóban (divatlevegő illusztrációkkal.) stb. Az érdekes tartalmú és gyönyörű illusztrált lap egyes számának ára 10 lej, előfizetés negyedévre 110 lej, félévre 200 lej, egy évre 400 lej. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Wien, XVIII, Währingerstr. 140.

— Mesedélutánra jegyek már kaphatók Oláh Sándornál.

— Lapunk Budapestben állandóan olvasható az Abbázia kávéházban. Oktogon-tér, Andrássy-ut 49

— Unger Jenő halálához. A napokban részletesen foglalkoztunk Unger Jenő aradi gyógyyszerész halálával, aki tudvalevőleg az ismeretes algyógyi szerelmi dráma egyik szereplője volt. A cikkel kapcsolatban a megboldogult családjától levelet kaptunk, amely azt állapítja meg, hogy Unger Jenő annak idején nem szenvedett súlyos sérüléseket, csupán az állán és balkezén sebesült meg könnyebben. Ilyképp Unger Jenő e hó 14-ikén bekövetkezett halála nincs összefüggésben az algyógyi tragédiával.

— Ellensége egészségiének a rossz emésztés, mert fejfájás, álmatlanság, bágyadság és rossz hangulat gyakran következményei a renyhe bélműködésnek. Ezért vigyázzunk az emésztésre, vegyük be este Darmolt, mert ez eltávolítja a testből az ártalmas anyagokat, felvirssítja a vért. Figyeljen a védjegyre.

Borzalmas rablóvilkosság Miskolc közelében.

Méggyilkoltak és kiraboltak egy 72 éves matrónt.

Miskolcraól jelentik: A város közelében, Sajóbabán vasárnap délután borzalmas rablóvilkosságot idéztek fel. Az áldozat Tóth Jánosné 72 éves matróna, egy jómódú gazdálkodónak különvántan élő felesége.

Az öregasszonyt napok óta nem látták és lassanként az a hír kelt szárnyra, hogy eltették láb alól. A csendőrség tudomást szerzett a dologról, betörték Tóthné lakását és az asszony a szoba közepén feküdt vértócsában, holtan. Fején és homlokán, baltaütésektől származó rettenő sebek voltak. A gyilkosságról értesítették a miskolci törvényszéket. Az eddigi nyomozás megállapította, hogy a vilkosság négy nappal ezelőtt történt és a tettesek több értéktárgyat magukkal vittek.

Harminkét aradmegyei jegyző pere a prefektúra ellen.

A temesvári tábla közigazgatási bírósága ma foglalkozott az ügygyel és az ítéletet március 4-én hirdeti ki.

(Arad, február 26.) Beszámoltunk arról, hogy 32 aradmegyei jegyző pert indított az aradi prefektúra ellen, mert egy belügyminiszteri rendelet alapján megvonta tőlük a földjárandóságot. A temesvári tábla közigazgatási bírósága ma tárgyalta az ügyet. A jegyzők képviselői Ispavnic Sever dr. és Ursu János dr. aradi ügyvédek azt fejtették, hogy a belügyminiszteri rendelet törvénytelen volt, mert ellentmond a közigazgatási törvénynek is. Ez ugyanis kimondja, hogy a jelenlegi vilkosságok fenntartandók a fizetések egységesítéséig, amíg még a mai napig sem történt meg.

Weisengrün dr. bucaresti-i ügyvéd, a belügyminisztérium képviselője kérte a bíróságot, utasítsa el a keresetet, mert az aradmegyei jegyzők nem élvezhetnek privilégiumot a többi, velük egy kategóriában levő tisztviselőkkel szemben. Dr. Furdui József megyei intérmár-bizottsági tag hasonló értelemben beszélt és arra hivatkozott, hogy nem történt törvényesítés, miután a jegyzők fizetése fix összegben volt megállapítva. A bíróság március negyedikére halasztotta az ítéletbírálást.

Egy híres aradi párbaj története.

Báró Bánhidly Antal afférje Schröder Béla lapszerkesztővel.

(Arad, február 26.) Az Aradi Közlöny ma reggeli számában mely részvétellel olvastam báró Bánhidly Antal, az aradi előkelő társadalom egyik volt tagjának halálhírért. Aradról ezelőtt hét évvel repatriált a Lökösháza melletti Bánhidly-majorban levő birtokára. A jovialis és kedves modoru öregurat Aradon csaknem mindenki ismerte és most halálával kapcsolatban elmondok róla egy akkoriban szenzációszámba menő esetet, amely egy párbajhírdés volt.

A lovagias ügy báró Bánhidly Antal és Schröder Béla ismertnevű aradi szerkesztő között foyt le. Schröder Béla lapjában az öreg Bánhidly fiáról, báró Bánhidly Józsefről, aki később tragikus módon öngyilkos lett, egy ártatlan kis tréfiát közölt. Ez 1905. július havában történt. A cikk megjelenése után báró Bánhidly Antal telefonon felhívta Schröder Bélát és köztük a következő beszélgetés folyt le:

— Itt Bánhidly Antal beszél. Ön a lapjában fiamból sértő cikket közölt. Mivel fiám nincs itthon, magamévá teszem az ő ügyét. Én önt inzultálni akarom.

Schröder Béla: Mikor és hol akar báró ur engem inzultálni?

Báró Bánhidly: Félóra múlva a Fehér Kereszt télikertjében.

Schröder lakásáról azonnal a Fehér Keresztbe sietett. Utközben találkozott velem, aki lapjának munkatársa voltam és felszólított, hogy kísérjem el őt a Fehér Keresztbe, de egyebet nem mondott. Utközben még találkoztunk dr. Hegedűs Loránt újságíróval, aki szintén velünk tartott. Schröder egész uton nem szólt egy szót sem, csak gyors léptekkel rohant be a Fehér Kereszt télikertjébe. Mi természetesen utána. Láttuk, hogy nagyon fel van hevülve. Este nyolc óra volt, szép nyári este, a Fehér Kereszt éttermében egy néhány vendég vacsorázott, a báró pedig egy sarokban egyedül ült egy asztalnál.

Mi félrevonultunk, Schröder pedig formálisan rohant a báró asztala felé.

— Itt vagyok, tessék inzultálni.

Erre a báró felugrott és egy somfabottal Schröderre támadt. Schröder kivédte az ütést és egymásnak rohantak. Ekkor én és Hegedűs kollegám, továbbá Fekete János főpincér közbevetettük magunkat és megakadályoztuk a további inzultusokat. Az esetnek rögtön híre ment és a Fehér Kereszt étterme pár perc alatt tele volt közönséggel. Báró Bánhidly nyomban provokáltatta Schrödert Tallián Andor huszáralezredes és Blaskovits Erneszt főleibirtokos útján. Schrödernek ez ügyben négy segédje is volt, még pedig dr. Sугár Jenő ügyvéd, Stauber József főszerkesztő, Lang Oszkár, a hírneves sportsman és én.

A párbajkrónikákban a legsúlyosabb feltételeket állapították meg a segédek. Háromszori gölyőváltás husz lépésről, nem találás esetén kardpárbaj, lovassági kardokkal, bandázs nélkül, végkimerülésig, szuras megengedve, voltak a feltételek. Midőn a lapokban a párbaj feltételeiről a közönség tudomást szerzett, mindenkiben megdermedt a vér, mert a feltételek oly súlyosak voltak, hogy a felek közül egyik minden bizonnyal a porondon maradt volna. Az inzultus szombati napon történt, a párbaj pedig hétfőn reggel nyolc órára volt kitűzve a honvédsuszár-laktanya lovaglóiskolájába.

A véres lefolyásnak ígérkező párbaj azonban az utolsó pillanatban nem történt meg. Báró Urbán Iván akkori főispán nagyon szívén viselte az ügyet és „homo regius”-ként lépett fel az ügyben békés elintézéséért. Ráírta Schröder Bélát arra, hogy mint jóval fiatalabb ember, a párbaj színhelyén kérjen bocsánatot a bárótól, amit Schröder hosszas rábeszélés után magáévá tett. Ekkor azonban egy kínos probléma állott be. Tallián Andor huszáralezredes, mint párbajt vezető segéd, a békés elintézésbe nem ment bele és csak azzal a feltétellel akarta elfogadni, ha magától báró Fejérváry Géza akkori honvédelmi

minisztertől erre felhatalmazást kap. Urbán Iván báró főispán telefonon nyomban felhívta a honvédelmi minisztert, akit informált az egész ügyről és kérte, hogy Tallián alezredesnek adja meg a felhatalmazást a lovagias ügynek illetően való elintézésére.

A honvédelmi miniszter a főispán kérését teljesítette, de Tallián Andor alezreddessal közölte, hogy saját belátása szerint intézze az ügyet. Így történt azután, hogy a felek kiállottak és a szokásos békeltetési kísérlet után Schröder Béla előlépett és kijelentette a bárónak, hogy mélyen sajnálja a megtörtén-

RÁDIÓ.

Az antenna felállítása és szerepe a rádióban.

Az antenna a rádió legfontosabb része. Jó antenna az, amellyel minél több energiát lehet felfogni és ehhez pedig az szükséges, hogy az antenna szélesen elosztott, minél hosszabb drótból álljon. Lehetőleg a háztető fölött két-három méter magasságban kell elhelyezni és ha a tetőn fémrészek vannak, az antennát még magasabban kell elhelyezni, nehogy a fémek akadályozzák a hullámvevést. Az antennadrótot nem szabad tulságosan feszesen, de lazán sem kifeszíteni. Ha a szabadantennát nem tudjuk felszerelni, vagy a keretantennához nem szerezhetjük be a sok lámpás drága készüléket, pótantennákkal segíthetünk magunkon.

A legegyszerűbb pótantenna, ha több drótszálat feszítünk ki szobánkban, a mennyezeten, egymással párhuzamosan. Egyszerű módja a vízvezetékcsaphoz való kapcsolás, de szükség esetén nagyon sok fémtárgyat felhasználhatunk antenna céljaira. Így gyakran bevált az elég hosszú esővízcsatorna, sőt a fémcsillárok is alkalmasak és nagyon sokszor a réz ágybetekekhez forrasztott antennavezeték is jó felvevőnek bizonyult. Legujabban élőfákkal is sikeresen kísérleteznek. Az élőfába nagyobb szeget verünk és a fa nedve földvezetékül szolgál, a szeg pedig az antenna kapcsoló szerepét tölti be.

Rádióműsor.

— Romániai idő. —

Február 27., szerda.

Wien—Grác. 12. Dél-élelti hangverseny. 17. Délutáni hangverseny Polly Batic közreműködésével. 21.05. Heinrich E. Jakob szerzői estje. 21.45. O. Wesel: „Der Admiral” színművének közv. Utána: Könnyű zene. — Berlin. 18. Lisa Frank (szoprán) dalestje. 21. Kálmán Imre: „Die Faschingssee” c. operettjének közvetítése. 17. Délutáni hangverseny. 18. Szórakoztató zene. 23. Szórakoztató zene. 19.30. Könnyű zene. 22. Esti hangverseny, közreműködik Lehel hangversenyénekese. 24. Zenekari hangverseny. — Brünn. 13.30. Déli hangverseny. 18.55. Emil Schafczik hangversenyénekese nő és Friedrich Rons operánakese dalestje. 20.15. Puccini „Tosca” c. operájának közvetítése a brünni Nemzeti Színházból. — Frankfurt 17.35. Délutáni hangverseny. 21.15. Régi és új fuvószene. Zenekari hangverseny. 22.15. Kamarazene. — Leipzig. 17. Schrammel-zene. 21. Szimfonikus hangverseny. 01. Fjéli zene. — 2. L. O. London, 5xx Daventry 13.30. Muriel Nixon (szoprán) és Edgar Thomas (tenor) hangversenye. 16.45. Barbara Florae (szoprán) hangversenye. 19.45. Beethoven-zongorahangverseny. 20.45. Zongora-duó. 21.05. Delibes „Lakmé” című operájának közvetítése. 24. Táncczene közvetítése. — Milano. 13.30. Rádió-kvartett. 17.30. Kávéházi zene közvetítése. 21.30. Könnyű zene. 22.45. Rádió-kvintett. 23.30. Zenekari hangverseny. — München. 13.55. Déli hangverseny. 17.

teket s a maga részéről ünnepélyesen bocsánatot kér. A báró nagy meghiúsultság között tudomásul vette a bocsánatkérést, de kezét nem nyújtotta.

A párbaj napján az aradi szerkesztőségek telefonjai állandóan csilingeltek és még a budapesti s bécsi lapok szerkesztőségei is élénken érdeklődtek a párbaj kimeneteléről. Ez a párbaj túlnőtt a hasonló lovagias ügyek jelentőségén, mert csaknem minden budapesti lap vezércikkben foglalkozott a vértelen párbajjal és elismerő hangon emlékeztek meg a párbaj ilyen elintézéséről. Sőt a berlini, párizsi, londoni nagy világlapok is cikkekben foglalkoztak ezzel a párbajjal és például állították oda ezt a speciális esetet, hogy miként lehet elintézni vér nélkül hasonló súlyos ügyeket.

Lits Antal.

Szórakoztató hangverseny. 21. Karl Weiss „Der Polnische Jude” c. operájának előadása. 23.45. Zenekari hangverseny. — Nápoly. 18. Quartulli kasszony hangversenye. — Pozsony. 19.30. Gramofonzene. 20.05. Puccini „Tosca” c. operájának közvetítése Brünnből. — Prága. 13.30. Déli hangverseny. 22. Zenekari hangverseny. Ada Nordenová operánakese közreműködésével. — Róma. 14. Rádió-trió. 18.30. Délutáni hangverseny. 21.45. Egy opera közvetítése. — Stuttgart. 21.15. Fuvószenekari hangverseny. 22.15. Kamarazene. — Zagráb. 18.30. Népszerű hangverseny. 21.35. Dr. Vladislav Kostic ária- és dalestje. 22. Gramofonhangverseny. — Zürich. 14. A házzenekar hangversenye. 17. Délutáni kávéházi zene. 21. Zenekari hangverseny. 22.20. A házzenekar szórakoztató hangversenye. — Budapest. 10.15. Kurina Simi és cigányzenekarának hangversenye. 10.30. Hírek. 10.45. A hangverseny folytatása. 13. Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. 13.05. Trió hangverseny. 13.25. Hírek. 13.35. A hangverseny folytatása. 19. Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 15.30. Hírek, élelmiszerárak. 16.30. A Magyar Rádió Ujság „Morse” tanfolyama. 17.10. Csermely Gyula novellái. 17.45. Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés, hírek. 18.10. A m. kir. Központi Statisztikai Hivatal előadásorozata. Dafvas Gyula dr. miniszteri titkár előadása: „Mit tudunk a mozokról?” 18.40. A m. kir. I. honvéd gyalogezred zenekarának hangversenye. Vezényel: Fricsay Richárd zeneügyi igazgató. 19.30. Rádióamatőrposta. 20.20. Olasz nyelvoktatás. (Gallerani Bonaventura). 21. Magyar kamarazene-est. (Két zongora-kvintett.) Bevezetőt mond a kamarazeneről és az előadásra kerülő két műről: Papp Viktor, a Magyar Rádió zenei tanácsosa. 22.30. Dalok, Eld adja Medgyaszay Vilma, zongorán kísér Tamay Alajos, a Zeneművészeti Főiskola tanára. 23.10. Pontos időjelzés, időjárásjelentés és hírek. Utána: A Spolarich-kávéházból Farkas Jenő és cigányzenekarának hangversenye.

□ **A fejhallgató megvizsgálása.** Számos esetben előfordul, hogy a vételhibák eredői a fejhallgatóban vannak. Ezért nagyon fontos, hogy a fejhallgató vásárlásánál ügyeljünk arra, hogy az tökéletes és hibátlan legyen. A fejhallgató jóságáról a következőképen győződhetünk meg: A fejhallgatót a fejünkre helyezzük. A két zsinór végét megfogjuk, de csak az elszigetelt részen. A két szigetetlen részt pedig a nyelvünkhöz érintjük. Ha a készülék jó, abban a pillanatban gyenge koppanászerű hangot hallunk. Ha a koppanás nem hallatszik, úgy a fejhallgatót utasítsuk vissza, mert nem elég érzékeny ahhoz, hogy jól közvetítse a vételeket.

□ **Hogyan kell javítani a „megsüketült” lámpákat.** Igen kellemetlen tünet a rádiónál, hogy a lámpa néha minden látszólagos ok nélkül felmondja a szolgálatot: megsüketül. Ez a sükettség a túlfűtés következtében áll elő leggyakrabban, amikor a lámpában lévő thorium elpárolog. Ezen úgy segíthetünk, hogy anód-feszültség nélkül, néhány percig fehéren izzóvá tesszük a lámpa fémszálat, amitől a lámpa belsejében megmaradt thorium ismét lerakódik és a lámpa használhatóvá lesz.

□ **Rundfunk címen minden eddiginél tartalmasabb rádiószaklap és program kapható a Löbl-hírlapíródban.**

Vadliba-vadászat Budast uccáin.

Hősi halált haltak a hideg elől menekült vadlibák Budap. — Az éhségtől hajtott állatokat leskalpozták a járókelők, a villamos és az autók.

Budapestről jelentik: Épületes látványban volt részük azoknak, akik tegnap délután a Petőfi-téren jártak. A kis park kopár fáis padjai között megjelent egy falka vadliba.

— Ni vadludak! — kiáltott fel örvendezve egy ur — és a botjával nyomban fejbevágtatta a legközelebb álló vadludat.

Erre vérszemét kaptak a többiek is.

— Csakugyan vadlud? — érdeklődött valaki óvatosan.

— Ha mondom! — jelentette ki lekkesen az öreg ur, aki már a másodikat kólintotta fejbe ezüstfoggantyus sétabotjával — valódi vadliba!

Több se kellett a tömegnek. Mint a véregek, úgy rohantak a szegény védtelen vadludakra. Hogy miért nevezik ezt a boldogtalan libát vadnak, azt nem tudom. Azt azonban konstátáltam, hogy az emberek százszor vadabak voltak náluknál.

— Az éhség teljesen legyöngítette őket — magyarázta az öreg ur, aki egykedvűen meszárta a ludakat — a nádasban nem találnak ételmet, a víz befagyott és éheznek. Régen nem volt ilyen kemény tél.

Részvétellel beszélt a ludakról. Hogy szenvednek szegények, hogy koplalnak, micsoda ordító kin üzhette ezeket a különben félnék és óvatos madarakat be a városba!

— Megőrültek — konstátálta — megőrültek! — reszketett a hangja az elérzékenyüléstől és közben keményen puffolta őket.

— E nyém! — kiált valaki fenyegetően egyér asszonyra, aki a zsáknányát el a emelni.

— Dcsanat — méltatlankodik az asszony — teríttem le! A Balogh ur is látta! Igaz Ba ur? — fordul a mellette álló fiatalemberre.

A t vadludak ezalatt messze jártak, részben, részben menekülőben. Egy kis angyalkjassz parittyával lövöldözte fejbe őket, V7 liba a belváros felé vette útját.

A széd sarkon álló rendőr a kardjával lesi egynek a fejét. A többi libát is elérte vte. Részint a villamos kaszálta le őket, rüt az autók. Az egyik sofőr direkt ráhajtózöbe vette, fogócskázott a vadlibával, az az utolsó pillanatig hősiessen védekezett.

Aolsó vadliba egy kapu alá menekült a Rák-uton, ott aztán a sarokba szorították és elszánt kereskedőségéd pusztá kézzel fomez. Ez volt az egyetlen, amely élve kerültre. A többiek mind hősi halált haltak, nap sok háziasszony fazekában rotyogadlibapecsénye...

Jár jönnének a vaddisznók is — sóhajtott háziasszony — meg a nyulak, meg az özek.

), ez lenne a legegyszerűbb. De ennél mégnyösebben oldának meg az általános nyort a vadgalambok, amelyek mindjárt sülvepülnének az éhes polgárok szájába...

KÖZGAZDASÁG.

Március első hetében fizetik Romániának a kölcsönt.

Mire használja fel a kormány a kölcsönt?

(Az Aradi Közlöny bucaresti tudósítójának távirata.) A kölcsön-szerződés értelmében március 3. és 7-ike között fizetik ki Romániának a kölcsön összegét. A kormány a kölcsön felhasználása tekintetében, programjának megfelelően fog eljárni

és millió dollárt utal ki a CFR részére, 10 mi dollárt a posta, távirtda és telefonberuhások céljaira és a fennmaradó összegből elegendőleg kifizeti az államnak a belföldi ipállalatokkal szemben fennálló tartozás

Zürichben 3.10 a lej.

Zürichi tőzsdenyitás. (Február hó 26.) Berlin 123.42.50, Amsterdam 208.25, Newyork 520, London 2523.37.50, Páris 20.31, Milánó 27.23, Prága 15.41.50, Budapest 90.67, Belgrád 9.12.87.50, Bucuresti 3.10, Varsó 58.30, Bécs 73.05.

Zürichi tőzsdezárlat. (Február hó 26.) Berlin 123.40, Amsterdam 208.25, Newyork 519.95, London 2523.25, Páris 20.31.25, Milánó 27.22.50, Prága 15.41.50, Budapest 90.65.50, Belgrád 9.13, Bucuresti 3.10, Varsó 58.30, Bécs 73.10.

Bucuresti-i tőzsdezárlat. (Február hó 26.) Devizák: Páris 6.56.25, Berlin 39.87.50, London 815, Newyork 167.65, Milánó 8.81, Zürich 32.32, Bécs 23.65, Prága 4.98.50, Budapest 29.35, Varsó 19. — Valuták: Napoleon 643, márka 39.50, léva 1.18, török líra 0.81.50, angol font 810, francia frank 6.59, olasz líra 8.70, svájci frank 32.10, drachma 2.10, dinár 2.92.25 dollár 166.75, lengyel zloty 18.65, osztrák schilling 23.50, pengő 29.10, cseh korona 4.92.

Három éven át körözték — ártatlanul.

Tóth József cirkuszi alkalmazott iratait ellopt egy betörő és mint Tóth József követte büntetteit. — A temesvári törvényszék elővilágosság derült a különös ügyre.

(Arad, február 26.) Pár nappal e előtt az Aradi Közlöny hírt adott arról, hogy az aradi rendőrség letartóztatta és az aradi csendőrségnek átadta Tóth József cirkuszi alkalmazottat, akit a temesvári törvényszék különböző betörésekért körözletartóztatás nyomán rendkívül érdekes részletek derültek ki, amennyiben megállapított nyert, hogy

három év óta köröznek egy ártatlan emert, akinek irataival más követ el büncselekményeket.

Még négy évvel ezelőtt történt, hogy a teltj cirkusz, amelynek alkalmazottja volt th József, Aradon játszott. Ez alkalommal tént, hogy Tóth esőköpenyét ellopták személyazonossági igazolványával és irataival yított. A tolvaj az iratok birtokában felvette Tóth József nevet s annak köpenye alatt emesváron és környékén számos betörést övetett el. A betörőt hosszas nyomozás után aransebeseen elfogták.

Kihallgatása alkalmával Tóth személyazonossági igazolványában szereplő életrajzi adatokat diktálta be és bevallotta elkövetett betöréseit. A vallomás alá is a Tóth József nevet írta.

A rendőrség ezután átszállította a betörőt Temesvárra, utközben azonban megszökött. A temesvári törvényszék a körözését rendelte el. Egészen természetes, hogy három éven keresztül Tóth nevére szólt a körözvény.

Tóth Józsefet most a körözés alapján letartóztatták és átkísérték Temesvárra. Az artista természetesen tagadta a betörések elkövetését és beigazolta, hogy a betörések idején Aradon és Lippán tartózkodott. Az igazolt alibi, valamint a két névalírás összehasonlítása alapján a temesvári törvényszék megállapította, hogy Tóth szélhámosság áldozata és nyomban szabadlábrahelyezését rendelte el. A nyomozás most a tényleges betörő kézrekerítésére indult meg.

Felelős szerkesztő: RETHY JÓZSEF.

Autobuszt vett a város.

A műszaki bizottság ülése. — Néhány szó a városi hához.

(Arad, február 26.) Ma ülést tartott az aradi városi műszaki bizottság Lutai Cornel dr. elnökelete alatt. Az ülésen Tripa János gépüzem aligazgató beszámolt arról, hogy a Ford-autobuszok beszerzésére bekért ajánlatok között az aradi Ablonczy cégé a legkedvezőbb és ezért ennek elfogadását javasolja. A műszaki bizottság elfogadta a véleményt, azonban kiegészítésül egyes rész kijavítását kötötte ki. Így azt, hogy a kocsiuak magasabbaknak kell lenniük, ezenkívül az autobuszokat olyan lépcsőkkel kell felszerelni, amelyek az ajtó becsukódásakor automatikusan felbuzódnak, amivel megakadályozzák a fel- és leugrást. Végül az üléseket nádból kell készíteni, miután járvány idején a nádat lehet legkönnyebben fertőtleníteni.

A műszaki bizottság ezután az autólöcsölő és seprőgép beszerzésének ügyével foglalkozott, azonban nem tudtak megállapodni abban, hogy külön löcsölő- és seprőautót vásároljanak, vagy pedig kombinált gépet szerezzenek be. Végül a döntést a legközelebbi ülésre halasztották.

Az autobuszvásárlással kapcsolatosan csodalkozásunkat kell kifejeznünk, hogy Aradváros, amikor autobuszokat vásárol, nem követi a nagyvárosok példáját, ahol az autobuszok beállításánál a legerősebb konstrukciója és elegáns külsejű kocsikat keresik ki. Egy magánfuvarozónak jó an olcsó, gyengébb kocsi is, mert sohasem tudhatja, mikor kell beszüntetnie egy vagy más okból autobuszforgalmát. Ez a mának dolgozik. De egy város, — példa rá Európa akármelyik világvárosa — csak olyan autobuszokat vásárol, amelyek évekre szólnak és nem látszanak játékszereknek az uccákon, ellenben díszlik, szebbé teszik az utvonalak képét és nagyvárosias szint kölcsönöznek azoknak.

Brádról Aradig — mezitláb.

A dermesztő hidegben csupasz lábbal vándorolt a Kolompár-familia csendőröréről-csendőrörsre. — Még csak náthát sem kaptak a mezitlábás cigányok.

(Arad, február 26.) Ma délelőtt fantasztikus társaság vonult végig Aradváros uccáin. Egy rozoga ekhós szekéren sivalkódó cigányrajok ültek, a szekér elé fogott két, nyűtt csontu gebe lehajtott fejjel és a legteljesebb nemtörődomséggel poroszkált el a bámuló kíváncsiak mellett és a szekér után három borostás férfi és három rikitó, de mocskos ruhába öltözött nő ballagott. Mindnyáján mezitláb voltak. A menetet két felfegyverezett, nehéz csizmás csendőr zárta be. A cigány-család a hirneves Kolompár-familiaból származik. Volt már a családban jó zenész, hirhedt betörő, akasztófián végzett rablógylkos és ez az elkorcsosodott ág, mint kiderült, apróbb lopásokból élésködött. A Kolompár-családot a temesvári csendőrkerületi parancsnokság körözőlevele alapján, a brádi csendőrség fogta el. A familia tagjai Temesvár mellett kisebb-nagyobb fosztogatást követett el és amikor nyomában volt a csendőrség, felpakolt a szekérre és elindult Arad megyébe.

Brád mellett fogták el őket ezelőtt öt nappal. A legdermesztőbb hidegben, amikor a levegőből megfagyott madarak zuhantak le az országutakra, amikor a halál fia volt az, akit arra kényszerített a sors, hogy hosszabb időt töltsön a szabadban.

ők meztelen lábakkal, hiányos ruhában, gyalog jöttek el Brádtól Aradig és folytatják az utat Temesvárig.

Egyik csendőrkerület a másiknak adta át a tolvaj cigányokat és öt napi gyaloglás után jutottak el Aradra. Csak a rajkókat védték a szekéren lévő rongydarabok. És csodálatos.

Mindnyáján egészségesen érkeztek meg. Egyiknek se fagyott le se a keze, se a lába.

Csupán a törődöttség és fáradtság nyomai látszanak arcukon. A cigányokat az aradi csendőrök átadták a legközelebbi csendőrkerületnek, akik tovább adják őket és egy-két napon belül elérkeznek rendeltetési helyükre.

INGYEN AD

minden felvételhez egy művészi kivitelű nagy és egy izléses zsebtükröt, saját képét

Stojkovits és Békés

P. Avram Iancu (Szabadság-tér)

NYILTTÉR.

E rovat alatt közlöttékért nem vállalunk felelősséget.

FELHIVÁS.

Értesitem Csulyák Ferenc vingar kereskedő összes hitelezőit, hogy nevezett kereskedő fizetésképtelen a felajánl 20%-ot. Egyben felhívom a hitelezőket, hogy követeléseiket — egy esetleges egyezség megkötése végett — a felhívás megjelenése után azonnal jelentsék be nálam.

Dr. Weinberger Jakab ügyvéd
Vinga.

A Piata Avram Iancu (Szabadság-tér) és Str. Banatului (Asztalos Ior-uca) sarkánál, a hetipiact legelőb helyen

bolthelyiég, azonnalra kidó.

Cim az „Aradi Közlöny” kiadóhálában.

A kereskedő

részére a hirdetés a vagyonszerzés egyik legfontosabb kelléke. A kereskedőnek tudnia kell: hogyan, mikor és hogy hol hirdessen? Csak annak a hirdetésnek van eredménye, amelynek szövege feltűnik a közönség szeme előtt van és olyan lapban jelenik meg, amelynek nagy az olvasóközönsége. Ha azt akarja, hogy hirdetését a közönség minden rétege olvassa, úgy adja fel az **Aradi Közlöny-nek** amely a legelterjedtebb napilap, így a legjobb hirdetési organum.

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DIJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 8 Lej, vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 40, vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel kívánt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Hirdetéseket délután 5 óráig vesszünk fel. Csak válaszleveggyel ellátott kérdézősködékre válaszolunk. Ajánlatok feladás levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

LEVELEZÉS.

KISJENŐ. Várom egy pár napra.

Villamosvilágítási és csengő berendezés legolcsóbban: **Varga és Rosenfeldnél** Arad, Centrál-szálló mellett.

ALKALMAZÁS.

MINDENES 1-re felvétetik. Arad, Str. Marie Chendi (v. Kölcsey-uca) 9.

FRANÓ, anyanyelvtan vagy házvezető állást keres Arad vagy vidéken. Szíves választ „Szorgalmas” jellegre az „Aradi Közlöny” kiadójába kér. 1212

TÖLFÜZŐ SZAKÁCSNÓ, ki románul is beszél, uriházakhoz ajánlkozik. 1212

EGY katonai kötelezettségnek eleget tett vegyeskereskedő segéd állást keres. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 1067

MINDENES főző felvétetik. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 1085

SZAKÁCSNÓ és szobaleány felvétetik. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 1086

KIFUTÓ vagy tanuló felvétetik. Hegedűs fűszerüzlet, Str. Eminescu 13. 1000

MINDENES 10 bizonyítványokkal elsejére felvétetik. Bul. Regele Ferdinand 50. I. 3. 1088

LAKÁS.

HAROM ESETLEG NÉGY SZOBÁBÓL álló első emeleti uccal helyiség a főtéren közepén lelépés nélkül kiadó. Irodának, lakásnak, divatszalonnak egyaránt alkalmas. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 1000

EGY SZOBA konyhából álló udvari lakás a FÖTÉREN MÁJUS 1-RE kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 500

CSINOSAN butorozott különbejáratu szoba kiadó, volt Szabadság-téren. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 1083

ELEGÁNSAN butorozott uccai szoba, fürdőszoba használatl azonnalra kiadó. Bul. Carol 37. ajtó 15. 1090

A főtéren

két udvari szobából álló, műhelynek, szalonnak vagy irodának alkalmas helyiség azonnalra

K I A D O.

Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 1857

VÉTESE ELADÁS.

ÜRES FESI, HORDÓK eladó. — Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 1454

INTARZIÁS IN. szekreter, antik könyvszekrény Biedermayer szalónok, valódi kilegyező, kínai íróasztal, antik szeki perzsaszőnyegek, antik órák, kis nyha, asztalok, székek, kredencek, szék, dísz tárgyak, festmények, lepke ajtemény, zongorák, falvitrin, bőrbüzdülő, tükrök, szomvárok, márványlop, fali órák stb. eladó. Salgóné mányi üzlet, Strada Horia 2. (Szécheny-uca) Neuman-palota. 1000

VILLANYLUSTEJ előszobafal, listesláda, fehér szeg eladó. Lövös-uca 14. 1049

KERESEK Bieaver álló tükröt, antik porcellánokajharakat, különböző bútorokat, szalónokat, órákat, dísz tárgyakat, tneket stb. Kivételre házhoz is meg Salgóné bizománvi üzlet, Str. H. I. (Szécheny-u) Neuman-palota. 1009

PORD TEHER KOCI 1927. típusu 3 kapcsolás hosszabb karosséria kereszttrugos, általánosajavitva, új gumikkal, más foglalkozás miatt sürgősen eladó. Cim Hanciu J. Dumbravita, posta Bărzava, jud. A. 1079

ELADÓ egy három és egy ajtós fehér szekrény. Str. Ghiescu 6. (Gróf Károlyi-uca.) 1058

NAGYMENNYISÉGŰ PÁPÁNT eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 1151

MACULATURA PAPIR 50 gros csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 600

Vászonvétel bizalom

dolga ezért szerezzé be szükségletét

Rippner és Benkó

divatruházában, Fischer Eliz-palota, ahol eredeti gyári árón vásárolhat vásznat, sifont, asztalneműt, Gyári lerakat.

ÜZLETEK.

KIADÓ bódé vagy eladó. Csukor és Fia mellett. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1094

FÜSZERÜZLET főtéren közelében, jól bevezetve, olcsón átadó. Cim Györfly „Mures” irodájában. 1000

ELADÓ vegyeskereskedés korcsmával és lakással forgalmas helyen, Orádan Gheorghe Sinte-Mare No. 98. Érdek. ködni Veres Lászlónál Arad, Bul. Reg. Ferdinand 47. 1091

Felesleges lakásberendezési tárgyait, háztartási és ruházati eikkeit stb. előnyösen és gyorsan értékesíti Salgóné bizományi üzlete (Szécheny-i) Neuman-palota

Téli menetrend.

ERVÉNYES 1928. NOVEMBER 1-TŐL. ARADRA ÉRKEZIK:

Gyors Timisoaráról	0.25
Express Curticiról	0.40
Személy Timisoaráról	5.15
Személy Oradea-Mareről	5.16
Expressz Teiusról	5.50
Orient-expressz Curticiról	6.39
Személy Brádról	7.00
Személy Jimboleáról	7.15
Személy Pecicáról	7.33
Személy Curticiról	7.25
Személy Teiusról	7.25
Személy Timisoaráról	7.56
Gyormotor Brádról	8.40
Személy Curticiról	8.53
Személy Timisoaráról	9.46

Személy Pecicáról	11.58
Személy Curticiról	12.04
Személy Brádról	12.08
Személy Oradea-Mareről	13.12
Személy Teiusról	13.30
Gyors Pecicáról	13.31
Gyors Teiusról	13.46
Gyors Timisoaráról	13.50
Vegyes Otlacáról	15.55
Személy Timisoaráról	16.07
Vegyes Pecicáról	16.25
Gyors Curticiról	16.34
Személy Oradea-Mareről	16.37
Személy Curticiról	18.57
Vegyes Jimboleáról	19.27
Gyormotor Oradea-Mareről	19.42
Személy Timisoaráról	19.45
Személy Brádról	20.14
Személy Pecicáról	21.05
Személy Curticiról	21.06

Személy Teiusról	24.—
Orient-expressz Teiusról	23.29
ARADRÓL INT.	
Személy Oradeára	0.50
Személy Curticira	0.58
Expressz Teiusra	1.05
Személy Timisoarára	1.10
Személy Pecicára	5.25
Személy Teiusra	5.30
Személy Timisoarára	7.34
Személy Brádra	6.00
Gyors Timisoarára	6.03
Gyors Curticira	6.14
Gyormotor Oradeára	6.30
Vegyes Jimboleára	6.50
Személy Pecicára	6.56
Orient-expressz Teiusra	6.49
Személy Curticira	7.20
Személy Curticira	8.54
Személy Oradeára	10.25

Személy Timisoarára	10.30
Gyors Pecicára	10.40
Személy Brádra	11.30
Személy Timisoarára	14.08
Személy Teiusra	14.10
Vegyes Pecicára	14.10
Gyors Curticira	14.16
Személy Curticira	14.30
Személy Jimboleára	14.45
Személy Brádra	14.58
Gyors Timisoarára	16.50
Személy Oradeára	16.52
Gyors Teiusra	17.05
Vegyes Otlacára	17.25
Személy Pecicára	17.52
Személy Curticira	18.04
Gyormotor Brádra	18.35
Személy Timisoarára	19.55
Személy Teiusra	21.56
Orient-expressz Curticira	23.29

VIZUMOK követségeknél Uttevélhosszabítások, C.F.R. bérletet

!! **Künstler-vizumiroca** !! Arad, Bul. Reg. Maria 22. :: TELEFON: 86. :: Dacia szállóval szemben.

Bármily ügyet vagy megbizást pontosan elintézi.